

هيئة الدفاع والحماية الذاتية تصدر عفوأً عن الفارين من واجب الدفاع الذاتي

أهم الأحداث الإقليمية والعالمية هي التي تجري الآن في الموصل والتي يتم التحضير لها من أجل استعادة مدينة الرقة معقل تنظيم داعش والتي تتنبأ بدور هاتحة الإرهاب منذ أكثر من عامين. يتمنى لنا - للوهلة الأولى - قراءة ما يجري على الأرض، لكن الإحداثيات التي تجري بين ساعة وأخرى، تأخذ تلك الإحداثيات والواقع إلى شيء من الماضي الغير واقعي.

حروب كبيرة تدور رحاها في بلاد ما بين النهرين، بلاد الحضارات القديمة، والتي يريد منها الإرهاب أن تكون في غيابه. لكن هيئات فهناك من يدافع عن الإنسانية جموعاً في هذه البقعة التي تحمي العالم من مشرقه إلى مغربه، إنها القوات الكردية، والتي يتحدث العالم بأسره عن بسالتها وتحصيتها من أجل حياة حرّة آمنة في المنطقة.

ما بين الرقة والموصل.. خلاص الأزمة التي ضربت المنطقة منذ أربعة أعوام، وكانت للدول الإقليمية اليد الطولى في كل شيء، وأولها تركيا التي يعيش رئيسها أردوغان أصعب أيام حكمه، فهو لا يستطيع كبح جماح التحرك الكردي باتجاه مناطق الشهباء، وفي الوقت ذاته لم يترد حتى الآن بإقليم كردستان العراق، وربما سينقلب على تجربة الإقليم في تختبه الجنوبي هذا، كونه لا يستطيع أن يرى الشعب الكردي، يقود نفسه، وقد بدأ بقيادة المنطقة بسبب السياسات الناجحة والقوى البارزة التي يمتلكها الشعب الكردي للدفاع عن حقوقه وحقوق المكونات الأخرى.

بين الرقة والموصل خرانت ترسم يومياً، دول كبرى تسعى لشق طرق جديدة لها للوصول إلى سوريا، إيران تسعى جاهدة أن يدخل الحشد الشعبي في معركة استعادة الموصل وبالتالي ستزحف باتجاه الحدود السورية ومنها إلى لبنان ويتحقق حلمها القديم الجديد لا بل أكثر وهو "الهلال الشيعي".

السعودية تدافع عن وجود السنة
ومصالحها في المنطقة وتحاول ايقاف
ابiran من التوغل في الموصل والوصول
إلى سوريا، طبعاً حسانها في المعركة
هي تركيا والتي - كما أسلفنا - لم تعد
بإمكانها السيطرة على الوضع، لكنه
الجهات التي فتحتها لصالح مصالحها
ومصالح السعودية.
الكثير من الأنباء والمعلومات تتحدث بأن
أمريكا انتهت من رسم خرائطها وهي قاب
قوسين أو أدنى من أن تعلن عن مناطق
سيطرتها في سوريا والعراق "المناطق
الكردية" طبعاً. أما روسيا والنظام
السوري يعملان جاهدين لاستعادة مدينة
حلب، ولكي تعلن روسيا أيضاً عن
مناطق سيطرتها، ولنكون هي الوحيدة
التي يجب على أوروبا أن تشتري منها

العار، ويحاول بوين إفصال المخطط القطري، التركي، السعودي" من تمرير الغاز عبر الأراضي السورية والتركية، إلى أوروبا.
ووحدها القوات الكردية التي تحرر و تستعيد ما تم تسليمه من قبل قادة ومسؤولي الدولتين إلى تنظيم داعش، وحدها من يتم الاعتماد عليها في مقارعة الإرهاب المتمثل بداعش، وحدها الآن تقترب من مشارف الموصل، وحدها الآن تتمكّن أمريكا رضاها في سوريا لكي تستعيد الرقة.

لكن هيئات.. فالكرد لديهم شروط وشروطهم صعبة وأولها: عند استعادة وتحرير الموصل لن يكون سوى إعلان استقلال إقليم كردستان العراق، وفي سوريا نسور الشمس ستتحرر الرقة وجميع المدن التي احتلها داعش، لكن لرسم خريطة الفدرالية التي انتهت لمساتها الأخيرة وهي في لحظات إعلانها. لن تمرّ أية سيارة تحمل أي "نمرة" سوى لوحة سيارات القوات الكردية في هذه المنطقة التي طالما مرت سياراتهم وطائراتهم ودباباتهم لتcum الشعوب الكردي.. بين الرقة والموصل ستتمرّ السيارات ذات الشارات الصفراء فقط

خليل: ملف استعادة وتحرير الرقة بيد قوات سوريا الديمقراطية

أكَّ الدار خليل عضو الهيئة التنفيذية في حركة المجتمع الديمقراطي أنَّ وضع الرقة مختلف تماماً عن الموصل، فالموصل هي ضمن العراق، والعراق لها حكومة مركبة وفيها إقليم كردستان وجيش رسمي وهناك وضع سياسي وعسكري مختلف، وحتى الوضع الداخلي في الموصل مختلف حسبما ذكر.

وأضاف خليل: "إحدى الأسباب التي جعلت تركيا تحتل جرابلس وتوسيع وتحاول التمدد نحو الباب هي لإيقاف

عقدت هيئة الدفاع والحماية الذاتية، في مدينة قامشلو في الرابع والعشرين من تشرين الأول / أكتوبر مؤتمراً صحيفياً بخصوص جملة من القرارات التي تخص واجب الحماية و الدفاع الذاتي في مقاطعة الجزيرة. وتحدث في المؤتمر الصحفي الرئيس المشارك لهيئة الدفاع والحماية الذاتية ريزان كلو للصحفيين، بخصوص تلك القرارات والتعليم الصادر من الهيئة، ومن بينها قرار العفو وبعد الحصول على موافقة المجلس التنفيذي لتنفيذ القرار أصدرت هيئة الدفاع الذاتي تعليمياً بخصوص تفعيل القرار الصادر وجاء فيه: استناداً على الكتاب الوارد من المجلس التنفيذي ذو /٢٦٧٩ تاريخ ٢٠١٦/٩/٢٩ تم تقرير: ١- كل مكلف التحق بواجب الدفاع الذاتي بشكل طوعي يخدم المدة الأساسية لواجب الدفاع الذاتي والتي تبلغ ٩/ أشهر. ٢- أما المكلف الذي يتم سوقه فتمدد خدمته ٣/ أشهر بالإضافة للمدة الأساسية لواجب الدفاع الذاتي. علماً أن القرار يدخل حيز التنفيذ بتاريخ ٢٠١٦/١٢/١ العفو عنهم من العقوبات المفروضة، شرط التحاقهم بواجب الدفاع الذاتي، على أن يقوموا بتسليم أنفسهم لغاية شهر من تاريخ هذا العفو. ونوه كلو، أن قرار العفو يشمل الفارين منذ بداية واجب الدفاع الذاتي بتاريخ ٢٠١٤/١١/١ وحتى تاريخ انتهاء مدة العفو.

نيويورك تايمز: أردوغان سبب في حروب أهلية في الموصل

الموصل، وضمنها إلى أراضيها، ما قد يؤدي إلى حرب أهلية أخرى داخل المحافظة، مشيرة إلى أن الأطراف العراقية الشيعية والأكراد المشاركة في عملية تحرير المحافظة لن يستسلموا لهذا الوضع ما سيؤدي إلى حروب لن تنتهي. ولفتت الصحيفة إلى أن عملية تحرير الموصل في العراق بمثابة كابوس لسكان محافظة نينوى، حيث اشتراك مختلف القوى توقعت صحيفة نيويورك تايمز الأمريكية أن يتسبب الرئيس التركي، في حروب أهلية جديدة في الموصل العراقية. وذكرت الصحيفة أن أردوغان يحاول توسيع نفوذه بإرجاع العلاقات مع روسيا ودول الخليج وإيران، بعد أن تخلى حلف الناتو والولايات المتحدة الأمريكية عنه. وأوضحت الصحيفة أن الحكومة التركية تريد السيطرة على محافظة

The logo features a large, stylized red 'R' that curves upwards and to the right. The word 'ROJAVA' is written in white, sans-serif capital letters along the curve of the 'R'. Below the 'R', the letters 'TV' are partially visible in a large, white, bold font against a blue triangular background.

HÛN DIKARIN QENALA ROJAVA LI SER PEYKA NÎLSATÊ LI GORÎ FIRAKANSA: **11137/H** TEMAŞ BIKIN

بإمكانكم مشاهدة فضائية روج أفال على القمر الصناعي نايلسات وفق التردد التالي : **11137** أفقي

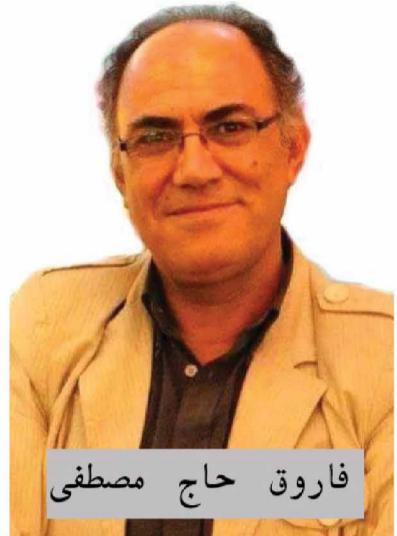
أو عبر مواقعنا التالية :

- www.medyanews.org
- www.arxd-news.com
- www.youtube.com/rojavatv
- www.facebook.com/rojava.tv1

حمل تطبيق قناة ROJAVA TV

مكتبة الحرية/قامشلي (الشارع العام)-421360 مكتبة الانوار (قامشلي شارع عامودة)438207 مكتبة هدايا
(ديك) 758588 مكتبة وائل/جل اغا -755551 مكتبة الجihad/تربة سبي 470618
مكتبة الرئيسية/كركي لكي-754416 مكتبة الجواهري/قامشلي (كونيش)443742-مكتبة الثقافة (عامودا)
731570 مكتبة هيفي (سرى كانيه) 812143 مكتبة دار القلم (حسكة كلاسة)0932494254

مراكز توزيع صحيفه
Buyerpress

فاروق حاج مصطفی

المرحلة بنتائجتين: الأولى حل مسألة
بندو ١٤، الخاص بالمناطق المتنازع
عليها، والثانية تمهيد لنقل التجربة إلى
كرد سوريا ومقاربتهم بمعركة الرقة
وهذا الأمر مهم للغاية كريدياً وعلى
مستوى سوريا والعراق نفسه. ما
يحدث في العراق وسوريا هو تمرين
للكرد ليكونوا صناع قرار أنفسهم أو لا،
ويشاركون في القرار مع جيرانهم
وممارسة مبدأ حق تقرير المصير
بالذكاء الباهر ثانياً!

ما إذا يحدث في سوريا والعراق؟

جديدة في العلاقات بين القوى في منطقتنا! تماماً مثلما حدث في العراق نفسه أيام البدء بحملة الموصل. الكثير من الأطراف لم تصدق بأن الرئيس البرازيلي سيتفق مع الشيعة بعد أن فشل السنة في توحيد نفسيهم ويشارك العراقيين في تحرير الموصل، وهذا هي البيشمركة تفعل وتقدم انتصارات كبيرة. هل لهذا انعكاسات؟ بالطبع. لكن في ظني أنها ستكون انعكاسات إيجابية كبيرة في المنطقة.

لا نتحدث عن سعد الحريري. دعنا نتحدث عن أنفسنا. مشاركة الكرد في حملة الموصل له بعدين: الأول تاريخي حيث تاريخياً لم يدخل الكرد بتقديم يد العون والمساعدة لجرانهم سواء أكان في الحروب أو في مرحلة السلام وهذا يعني أن الكرد ما زالوا مصرين على الحفاظ على الوشاح الاجتماعي بين المكونات في هذه المنطقة المضطربة دائمًا. والثاني هو بعد قومي حيث

الموصل دلالات قومية لدى الكرد وحتى لو لم يرى الكرد أن مدينة الموصل هي جزء من كردستان مع أن الشعرا الكرد كانوا يرون ذلك -أي يرون أن الموصل جزء من كردستان- إلا أن الكرد يشكلون الجسم الأساسي في الموصل عدا عن نينوى حيث يقال بأن هناك اتفاقاً تم بين الرئيس البرازيلي وبقية العراقيين على رسم مستقبل نينوى الجغرافي والديمغرافي بعد تحرير الموصل. والرئيس البرازيلي خاض معركته لأجل بعد القومي ولتحسين ظروف كردستان أمنياً أو لا وسياسيًا ثانياً حيث اللاعب المهم في المعادلة العراقية وثالثاً هو إزالة العقبات والمشاكل بين العملية السياسية العراقية حيث مسألة الاستفتاء وتقرير المصير كردستان. هذين الأمرتين معقّلين بسبب مشاكل العراق الكبيرة، داعش والموصل.

بقي القول أن البرازيلي سيخرج من

الأحداث في سوريا والعراق وهو ينذر
ين حين وأخر بالانخراط باللعبة في
بنان نفسه، وقد يتراءى للبعض بأنه
يما كان لبنان يصدر القرار ويحدث
تغير في بعض البلدان العربية اليوم
بنان نفسه يجذب التأثيرات ويتاثر
ما يحدث في المحيط بدءاً من سوريا
انتهاءً بالعراق، ومن يدري ربما
حدث أمراً ما قد يعيد للبنان دوره
من جديد ليكون مؤثراً وليس متاثراً.
دا التغيير في لبنان خاصة في ملف
رشيح ميشال عون للرئاسة، هل ظن
حداً أن يرشح سعد الحريري عون؟
هو فعل ذلك بمعنى أنّ الرجل قادر على
أحداث تغيير بالسلوك العام في لبنان
هذا ليس تنازلاً بقدر من أنه انتصار
مرتدين، مرّة لأنّه أراد تحرير لبنان
من الجيل السياسي القائم على رأس
اللبنانيين منذ فترة طويلة وليس معقولاً
لن تبقى دولة بلا رأس؛ ومرة أخرى
لننصرأ على أنه بدء بالرسم لملامح

في ٢٠٠٤ زرت قناة تلفزيونية كردية في كردستان العراق، وكانت حينها القناة الأولى تقريباً ، استقلابي مدير القناة، وهو يحمل همّاً سياسياً كبيراً، كونه مناضل يساري واليسار كما هو معلوم الشريحة الأكثر اطلاعاً منذ تشكيل نواة الدولة في مناطقنا، نقصد هنا الدولة الفطرية كسوريا والعراق و و و، وعند جلوسنا بادر المدير بالسؤال، ماذا يجري الآن في المنطقة؟ سؤال كبير وفضفاض، لكنه مهم أيضاً بالفعل ماذا يجري في مناطقنا؟ فكان جوابي: لا شيء وتعرجت للتعليق والشرح وقدمت له فكرة مفادها أن كل التغييرات الخاصة بالفضاء العربي تتطلق من لبنان، إن كان لبنان يشهد توافقاً سياسياً فهذا يعني ما يحدث من اضطرابات هو جمعة بلا طحين. كان ذلك قبل اغتيال رفيق الحريري، وكان مسؤولاً مهمّاً وشاغفاً في جل وقته لإعمار بيروت. ولعل سبب إفادتي مما

نشهد من اضطرابات، والتي لم أعرّها اهتماماً بسبب عاملين:
- لبنان كان يشكل مطبخ صناعة القرار في دول بلاد الشام.
- لبنان يحمل لون عام لبلاد الشام نفسها من حيث التعدد والتنوع وله تجربة كبيرة بصناعة التوافق وأيضاً في الاحتراب.
وما أن يحدث شيء في لبنان حتى يمتد تأثيره سلباً أو إيجاباً علىسائر بلاد الشام والرافدين أيضاً ومن هنا لا يشكل توافق لبنان ببيضة القبان كما يقال بقدر من أنه يساهم في التأثير الإيجابي لسائر القرارات في بلاد الشام والرافدين.
هل الوضع تغير بعد داعش؟ لا لم يتغير الوضع. مع أن داعش هو الطرف الأول الذي كسر الحدود بين الشام والرافدين فضلاً أن داعش ساهم باحداث تغييرات جمة على مستوى جيوبولوليتيكية بمعنى التغييرات في الجغرافية السياسية. داعش هو مشترك ورابط

نوفٰ خلیل

الحلم المؤجل لأكثر من مائة عام
يحتاج إلى تغيير شامل مطلوب منا
جميعاً، فلا يمكن تحقيق الأحلام
الكبيرة. والحصول على الحقوق
المسلوبة تحتاج لإرادة عظيمة وعمل
لا يقىّ عن ذلك ولنا في تاريخ الأمم
أمثلة على ذلك

بالشكل الذي يقرره، وهو ما يفرض على القوى السياسية والمجتمعية استخدام خطاب يرمز على القواسم المشتركة بين القوى السياسية، وهو ما ركز عليها القائد الكردي اوجلان من خلال الإصرار على عقد مؤتمر كرديستاني شامل في عاصمة إقليم جنوب كردستان هولير.

إن المؤتمر القومي الشامل الموحد سيكون من أكثر المنعطفات التاريخية أهمية وحسما وخطورة. إن الواقع الحالي وال الحرب الكردية ضد "داعش" يفرض عقد مؤتمر كرديستاني جامع قبل الهزيمة النهائية لهذا التنظيم على مستوى تحرير الاراضي منه، وخاصة في الموصل والرقة، وقبل أن تضع الحرب الكارثية في سوريا أوزارها. مؤتمر قومي يضع خارطة طريق متفق عليها كردستانيا بين مختلف القوى في أجزاء كردستان الأربع، وهو ما أعتقد أن للمثقفين الكرد والناشطين ووسائل الاعلام بما توفر دور لا يستهان في تحقيقه.

إن الدعوة لتقرير المصير وتحقيقه قبل شهر. أن تغير الخرائط بعد مائة عام ليس بالأمر اليسيير كما يصوره البعض على الفيسبروك، ولكنه ليس بالمستحيل. والتغيير الذي أقصده ليس بالضرورة تغيير خارطة الدول وإرادة الحدود، وإن كانت تلك الحدود ليست مقدسة، لأنها من صنع بشر، لا بل من وضعها بما إنكلزي وفرنسي.

إن تغيير الحالة الراهنة تحتاج إلى أدوات العمل ولغة خطاب داخلي واضحة ومرنة، والارتفاع إلى مستوى التحدي التاريخي بعد مائة عام من الثورات والانتفاضات الكردية التي قدم فيها الشعب الكردي كل ما يملك، وأعظم ما يملك دون أن يتوجه ذلك بالوصول إلى حر بيته. إن تغيير الحالة والوصول إلى وضع جديد من خلال عقد جديد يوقع بين ممثلي الكرد وممثلي الإرادات الشعبية الجديدة، والتي يجب أن تتوج باعتراف واضح وصريح بالوضع الجديد المتمثل في أن الشعب الكردي بات في طليعة القوى التي تصوغ الخارطة الجديدة والاقرار بحقه في تقرير المصير

بلغت فيها تلك القوات بلاءً عظيماً من خلال القدرات العملياتية التي أذهلت المستشارين الغربيين، والذين تحذروا الإعلام الغربي عن ثبات هذه القوات، وهو ما سجله الصحفي الأميركي شهر ديفيد إغناطيوس في صحيفة "الواشنطن بوست"، وترجمناه في المركز الكردي للدراسات.

لكن هل تكفي كل هذه الانتصارات حمل لواء تخلص المنطقة وشعوبها من خطر "داعش"، لخلق شعور الاطمئنان في ظل التجارب الكردية السابقة المريرة مع الغرب؟. نقول علينا عدم الاطمئنان اطلاقاً، وهو لا يعني عدم العمل لترسيخ ما هو موجود من علاقات مع التحالف الدولي، بل يعزّزها أكثر، لكن مع العمل لتعزيز الصدف الداخلي الذي يحتاج إلى الكلمة المسؤولة على الفضائيات والصحف صفحات التواصل الاجتماعي، ووقف الحملات الإعلامية، كما طالب بذلك الرئيس المشترك لحزب الشعب الديمقراطي صلاح الدين مرشاش في زيارته الأخيرة لهولندر

ما يتداول في الأدبيات السياسية منذ فترة تحت اسم "الشرق الأوسط الجديد" ليس مصطلحاً أو مشروعاً مضى على إطلاقه أكثر من عقد، بل بات واقعاً جديداً مترجماً لحقيقة في العديد من البقع و"الدول" في منطقتنا، وهو ما يفرض علينا التوقف عنده مطولاً وبعمق وأكثر من أي وقت مضى.

الآن ثمة حديث عن انتهاء حدود معااهدة "سايكس - بيكو"، وذلك يأتي على لسان أكثر من مسؤول غربي رفيع المستوى، لا بل أن رجب طيب أردوغان، الرئيس التركي، أعلن عن عدم رضاه عن الحدود الحالية لتركيا، والتي رسمت نتيجة لاتفاقية "لوزان" ١٩٢٣م، وأسفرت عن ظهور تركيا الحديثة ونكران وجود وهوية الشعب الكردي في أرضه التاريخية كردستان. في ظل هذا الواقع والدور الريادي الواضح للكرد وحركتهم التحريرية ذات البعد الإنساني، ذلك الدور الذي بدأ من الملهمة الاسطورية التي خفضت

دلدار قامشلو کے

فإلابقاء على مسافة اتصال بين تركيا وداعش يعني إفساح المجال لعودة الجهاديين عبر تركيا إلى أوطانهم أو إلى أماكن أخرى، سيظهر ذلك جلياً في المعركة الأخيرة في الرقة (عاصمة الخلافة)، بعدئذ يمكننا الحديث عن فرصة حقيقة لتسوية سياسية طويلة الأمد في سوريا أساسها الشراكة والتعديدية.

استناداً لتغيير الواقع على الأرض بما يخدم ذلك الهدف، فأوضاع شبيهة بحالة كردستان العراق أو جنوب السودان يمكن أن تترعرر في أماكن أخرى. استناداً لما سبق، ليس ثمة فرصة حقيقية لإيجاد تسوية سياسية في سوريا في المنظور القريب، فال الأولوية لمحاربة الإرهاب، فضلاً عن أن آية تسوية تتطلب تغيير الاصطفافات الحالية وإحداث تغييرات جذرية في مواقف كل من النظام والمعارضة باتجاه القبول بالدولة الاتحادية، ذلك لا يزال يحتاج وقت طويل نسبياً، مما يعني استمرار حالة الحرب إلى أمد آخر.

كذلك يتبيّن من سياق الأحداث أن مهمّة (الدولة الإسلامية) شارت على الانتهاء، ربما ستشهد السنوات القليلة القادمة خلاص سوريا والعراق من (داعش)، معركة الموصل هي بداية النهاية، لكن دون أن يعني ذلك القضاء التام على الإرهاب، بل إنه سيظهر في أماكن أخرى، ربما بسميات أخرى،

لمرحلة جديدة من مراحل الصراع المختلفة والمرسومة النتائج، لذلك فإن (إصرار) الدول العظمى على حل سياسي دون خطوة واضحة وضمانات بتنفيذها لا تتجاوز كونها تبرئة ذم وإبطاله أبداً.

تعفيّم حالة عدم الاستقرار في كامل منطقة الشرق الأوسط وربما ما هو أوسع وتحويل بلدانها إلى دول فاشلة غير قادرة على تشكيل حكوماتها أو ضبط دواخلها وحدودها بدون توافقات دولية كالحالة اللبنانيّة والعربيّة هي أكثر السيناريوهات المتّحتملة الحدوث، تلك بدايات لا بد منها لإجراء آية تغييرات مطلوبة في هذه الدول.

تغيير خارطة الشرق الأوسط بشكل جزئي لا يمكن أن تتم بدون اتفاقات مسبقة وقرارات من مجلس الأمن، ذلك صعب تحقيقه في ظل تناقض مصالح المحكمين بالمجلس، لكن من الممكن استحداث (كيانات) ذات طبيعة خاصة ضمن الدولة الواحدة أو أكثر من دولة

يغول الدولة الإسلامية في العراق والشام (داعش) وحصولها على كافة قوومات القوة في فترة قصيرة ويشكل تثير الشك والريبة لم يكن خطأ في تقدير أو عدم دراية بأمور المنطقة من قبل الدول العظمى؟؟ (الفافوضى لخلافة) التي تم إحداثها عن طريق داعش كانت الوسيلة الأنجع لتسهيل مرمير المخططات الدولية التي تهدف إلى تغيير واقع الشرق الأوسط انطلاقاً من مركزه، وقد تؤدي إلى انهاء الوجود الفعلي لدول عديدة ابتداء من سوريا والعراق وليس انتهاء عندهما، لكن دون إحداث تغيير جزري في الخرائط السياسية والحدود المعترف بها دولياً في المدى القريب.

قطع روسيا لشبه جزيرة القرم من طليفة الولايات المتحدة الأمريكية (أوكرانيا) كان استهانة (الدب) الروسي من سباته واستعادة لهيبة روسيا الناهضة من (إخفاقات) عديدة.

تدخل العسكري المتعدد الأطراف في

ستة أشهر من الاحتجاج والتظاهر السلمي الذي انطلق من حاضنة النظام العقائدية (درعا) حيث تجذر ثقافة البعث العربية وامتد على كامل المساحة السورية كانت كفيلة بإسقاط النظام لولا أن إرادات فوق وطنية شاعت غير ذلك. الولايات المتحدة الأمريكية وحلفاؤها الكبار الذين يمتلكون غالباً خيارات متعددة في القضايا الدولية لم يقفوا مكتوفي الأيدي أمام الفيتو الروسي - الصيني المزدوج لأكثر من مرة في مجلس الأمن الدولي إلا بقدر مشيئتهم في تعقيد الوضع السوري وكانوا يدركون تماماً تداعيات هذا (عجز) أمام روسيا المنحسرة النفوذ في أكثر من مكان.

كان الصمت الدولي وتعاميه عن ممارسات النظام التي تجاوزت كل (خطوطهم الحمراء) مدروساً ومنسقاً ويهدف إلى ضخ المزيد من العنف في السلوك السوري سلطة ومعارضة.

الموروث الثقافي السوري الناتج

وحشة: يكتبها طه خليل

سبها ته بخير

عندما استعاد الإسبان بلادهم من الاستعمار الإسلامي وكان آخر ملوك "الأندلس" وقتها أبو عبد الله الصغير، فرجع لخسارته "غرنطة آخر ممالكته" وبكي، وحين رأته أمّه قالَت له جملةً ما زالت تُقلَّل فعلها، أذْ قالت له موتئه: "إنك كالنساء على ملوك لم تحافظ عليه كالرجال". واليوم أذْ أتفَّ وحيداً، وأعزل، أمِّ العتمة، انتَكَرَ تلك الجملة، ولكنّي لا أقدرُ أنْ أبكي، وخذها المرارة تجُّ في الحلق، وتتحَّفُ الكلمات، والإشارات، والرسائل، وتتحَّفُ النساء الخضراء بكلِّ أشجارها، ونحوها وغيمتها الحديديَّة، أرقدُ ملتفاً على نفسي كسلوقي انكسرت رجلة، أو بترت في أوان الصيف، فيمَّا به الصيادون وكلاهم ولا يلتفتون إليه، لتجفَ الدمعة في حلق السلوقي الكظيم، وفقتُ أمِّكَ، واقتربت، اقتربت حتَّى كدُّتْ تسمع هسيس اليخصوص في وريقاتها، ولكنَّكَ لم تسمع شيئاً، فقط رأيت ورقاً، ووريقات هناك، وحين حدَّقت في عينيها عرفت أنكَ ابتعدت كثيراً، وتركتها تنسى تجفَّ، وتأخذ منه بريق الحب، وتركت تلك المياه والسيول تمرَّ بيَّنكما، لم تتبَّعْهَا، إنَّ مياه كثيرة مرتَّتْ تحت الجسر، حين تركت الجسر لعتمة الوحشة.

لقد حاولت ترميم قلعتك قبل هذه المرأة، وكانت القاعة طيَّعة، تسامح إذَا، وتنتظر الربيع لترمي عليه شال الموصل مختبأً بحانة الشوق، ولذَّة اللقاء الأول، والموت الأول، والمسنة الأولى بين بنتَة الياسمين، وجنت فراشة غصَّ، كنت تقترب كلما ابتعدت، وتبتعد بقدر ما تقترب، حتَّى أنَّ أوان النضج لجنة التوت تحت قيط الحرية، والخوف والقلق، تلاقك كل روج أذاً تقرب من شجيرتك، ويتبعك أيلِّ الحسَّة، إنَّما توجَّهَتْ، يَعْدُ عليك أنفاسك، وخطواتك، وعدَّ "برمات" دواليب سيارتك على الطريق السريع، فتقترن الليل، وتختار مصاحبة الطيور، وتهرب نحو طفولتك، تذكرك بالأشورية، فتحسَّ بطعم العنبر البابوري مزاً على الحليمات، وتذَّاك إلى الألب، الألب الذي لم يعجبك فصلاً من فصوله المتشابهة، وادهنتك كيف يعدَّ أهل الألب طيورهم على البجرات، وغازلتهم على القمم، وكرائيمهم على الصفا، وقطارتهم على سكك الآخرين، وقارتك كان دائمَ الحنين إلى تربية القرى، المرميَّة على مدى النظر على بقعةٍ من أرضِ كردستان.

لم يَعْجِبْني أن أتعزَّفَ بخطا لم أرتِكَه، ولا أَوْذَ بعدَ اليوم أن أتعذَّر لشيءٍ لم أفعله، ولم يَعْجِبْني أن أبدأ بالخطوة الأولى للوصول إلى المعبَّد.. على العبد أن يلتقط لعده مَرَّة، ويعتذر مرَّة ويخطو الخطوة مرَّة، وأنا كراكب غريب لم يَعْجِبْني شيءٌ في الطريق. ها قدْ مرَّ الوقت، الوقت الذي احتاجته سيدة النباعي، ولم تصل إلى رذاذَ بيل حلق السلوقي الذي جفَّ من البكاء.

لم يخطر ببال أحدٍ مَنْ يَقولُ للآخر "سبها ته بخير" مثلاً. وتلك كانت فاتحة النهار، وكانت تبَّدِّد وحشة اليوم كلَّها، سبها ته بخير أيتها القطا، أيتها الحجل، أيتها الدروب، هي وحشة الأحقَّ كما يبدو، يرتكب ما لم يخطر ببالَ الباب المغلق والصباح المطاف، مصبحَ كعينِ جافة.. وحشة الغياب الذي يوكل حضوره الطاغي كل يوم.. ويرعبني أن يجيء يوم يستمرَّ الغياب في غيابه.. ولا يعطي للحضور مكاناً... وسبها ته بخير.

والأرض محراب صغير

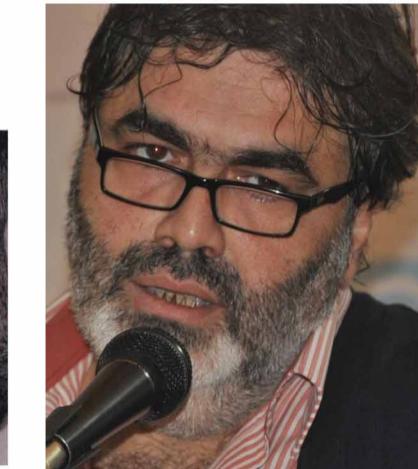
يتحاول مع جبهة اللون
يهدي ليمين العرش شمالاً آخر

كَيْ لَا يُصَابُ الْجَنُوبَ بِالْهَذِيَانِ
ثَمَّةَ رَجُلٍ مِّنْ فَضْلَةِ
يَأْتِيُ عَلَىْ عَجْلٍ ...
أَصَابَعَهُ مَلْطَخَةٌ بِالْطَّبْشُورِ
وَالْأَرْقَامِ ...
يَخْلُعُ عَنْتَمَهُ هَذَا الْلَّيلِ
يَشَدُّ زَرْفَةَ الْضَّوءِ لِسَجَادَةِ الْصَّلَاةِ
يَسْأَلِي ...
كَمْ دُورَةً يَقْطَعُ دَمُكَ فِي الْقَصِيَّةِ؟
فِي شَهْقَةِ الْلَّوْنِ
أَنَا الْأَخْضَرُ أَنَا أَحْمَدُ (الْكَسْكِيُّ)
(
أَنَا الْعَقِيمُ فِي الْبَنْرِ مِنْ أَوْلَى اللَّهِ
وَكُلِّ الَّذِينَ وَصَلَوُا إِلَى سَدْرَةِ
الْمُنْتَهِيِّ
هُمْ أَخْفَادِي
جَاهِرٌ بِكُلِّ مَا فِيهَا مِنْ ضَوءِ
تَصَدَّعَ إِلَى السَّمَاءِ
اللَّهُ أَكْتَفِي بِذَنَّهِ
وَأَنَا أَخْضَرُ أَنَا جَرْحِهِ الْأُولَى
وَالْوَسَادَةِ

ملكون ملكون

بِوْهَمَهُ، وَمِنْ سُرْقِ الْمُرَأَةِ وَأَحَلَّمَهُمْ لَا يَجِدُونَ
بِيَالِيْنَ السُّورِيِّينَ خَارِجَ وَطَنَهُمْ لَا يَجِدُونَ
مِنْ حَيَّاتِهِمِ الْسَّابِقَةِ سَوْيَ الْذَّكَرِيَّاتِ الَّتِي
تَكَادُ تَنْفَذُ وَالَّتِي اسْتَحَالَتْ مَعَ الزَّمْنِ
لِصُورَةِ تَجَدِّدِهَا مَلَامِحَ النَّاسِ
وَابْسَامَهُمْ وَضَحْكَتِهِمْ وَتَحَوَّلُتْ لَذَكْرِيَّ
كَانَتْ مَهْجَهَ فَاضْحَتْ لَحْظَةَ مَرِيَّةَ تَوَقَّفَ
فِيهَا الزَّمْنُ عَلَىْ أَعْتَابِ سَمَاءٍ أَوْ بَحْرٍ أَوْ
صَحَّارِهِ حَمَلَتِ النَّاسُ مِنْ أَسْرَهُمُ الدَّافِنَةَ
إِلَى حَيَاةِ ضَنْبِلَةِ شَاحِبَةِ الْأَصْفَرِ الَّذِي
بُوشَ جَرَانِ الْبَيْوَتِ وَأَسْقَفَهَا فِي مَنَافِيِّ
اِخْتَارَتْهُمْ لِتَقْوِلَ لَهُمْ كَلَمَاتِ ضَنْبِلَةِ إِيْضاً
((أَهَلَّ بَكُمْ فِي قَلْقِ الْأَسْرَةِ الْوَثِيرَةِ))

حياة ضئيلة

إِلَى الْذَّاكِرَةِ تَصْدُدُ الْأَسْلَطَةُ الْغَرْبِيَّةُ
وَالْأَسْتَرْزَارِيَّةُ ... وَمِنْ الْبَصِيرَةِ تَسْقُطُ
الْأَقْعَدُ وَيَتَبَدَّلُ الْغَبَرُ وَتَنْجَلِي الصُّورَ ...
مَا الَّذِي يَمْكُنُ أَنْ يَفْلُهُ الْهَارِبُ مِنْ أَعْبَادِ
الْوَطَنِ؟؟؟

يَهْدَى تَرْكَ أَحَلَّمَهُ كَفْنَجَانَ قَهْوَةَ بَيْرَدٍ
وَبَيْرَدٍ حَتَّى يَجْفَ سَوَادِهِ ... يَصْبَحُ بَارِدًا
... صَقِيعًا ... مَحْنَطًا ...

يَتَابَعُ الْأَخْبَارُ الْعَاجِلَةُ عَلَىْ أَرْبِكَةِ الْغَرْبِيَّةِ
بِتَمَلِّمِ ... يَتَعَاطِفُ وَيَتَعَالَمُ لِدَفَاقِنَ ثُمَّ
يَسْقُطُ الْخَيْرُ الْعَاجِلُ فِي عَقْنِ النَّسِيَانِ ...

يَتَمَلِّمُ عَنْ النَّافِذَةِ بَعْدَ اِنْ فَقَدَ إِطْلَالَهُ
الْمُشَهَّدِ إِبْهَارَهَا ... يَتَفَحَّصُ بَرِيدَهُ الْوَرْقِيِّ
يُومِيًّا بِانتَظَارِ إِذْنِ الدُّخُولِ لِلْعَالَمِ الْجَدِيدِ
...
تَحْتَلِطُ لَكَنْ مَا قَبْلَ الْمَوْتِ ... مَا قَبْلَ الشَّهْقَةِ ...

تَحْنِيَطُ لَكَلْ شَيءٍ وَسَطْ إِيقَاعِ هَادِئِ كَانَهُ
يَمْشِي عَلَىْ وَقْعِ لَمَسَاتِ أَصْبَاعِ عَازِفِ

بِيَانِوِ مَلَّ مِنْ رَتَابَةِ جَمْهُورِهِ ...
بِهَجَّةِ الرُّوحِ تَنْتَصَاعِلُ ...
ذَكَرِيَّاتِ الزَّمْنِ تَنْتَصَاعِلُ ...
لَهَاثِ الْأَيَامِ يَنْتَصَاعِلُ ...
مَا الَّذِي يَحْدُثُ !!؟؟؟

كَفَ أَصْبَحَتِ الْحَيَاةُ ضَنْبِلَةً هَكَذا؟!

كَانَ يَدَا عَابِثَةً امْتَصَتْ بِرِيقَهَا قَطْرَةً

قَطْرَةً وَاسْتَقْطَعَتِ الْجَمِيعَ مِنْ حَلَّ الْأَوْطَانِ

... كَذَبَةُ الْأَوْطَانِ ... اِفْتَرَاضِيَّةُ الْأَوْطَانِ ،

لِيَجْدُوا أَنْ مِنْ بَاعِهِمُ الْوَهْمِ لَيَزَالَ يَزَهُو

بِرُوحِيِّ الْذِي فَقَدَتْهُ

لِلْتَّوَّ...؟

لَمْ لَمْ تَنْتَظِرُوا إِجَابَتِيِّ...
لَأَوْدِعُ أُمِّيَّ التِّي

أَعْرَفَهَا ..

لِأَقْبَلُ هَذَا النَّبْضُ الَّذِي

لَا يَنْامُ ...
نَبْضِكَ أُمِّي...
أَلْمَ تَعْلَمِي...
أَنَّهَا كَانَتْ جَنْتِي...
وَأَنِّي فِي أَحْشَائِكَ...
لَمْحَتْ اللَّهَ...
وَرَسُولَكَ الَّذِي

تَعْبِدِينَ....

لَسْتَ الْوَمَكِ...
لَمْ تَكُنِي مُسْتِيقَظَةَ حِينَ

أَنَا جَنْبِينِ...
وَلِمَاذَا جَعَلْتَنِي أَعْشَقَ

رَقْصِي...
وَأَنَا مَكْتُوفَةُ الْبَدَنِ..

وَأَرْجَلِي تَقْبَلَ شَفَقَتِيِّ...
فِي كُلِّ حِينِ...

دَلَلَتْ قَبْرِيِّ... ذَلِكَ

الْتَّخْتُ الْحَزِينِ..

أَشْهَرُ تَسْعَةَ

أَحْلَمُ بِقَبْلِكَ

هَتَّ تَنْفَسْتَكِ...

وَلَمْ أَكُ أَعْلَمُ أَنِّي لِي

قَلْبِ...
وَحْلَمِي أَنْ أَكْبَرُ وَالْأَلَمِسُ

قَلْبِكِ...

أَحْشَائِكَ أَحْنَى مِنْ

السَّكَرِ...
فِلَمْ قَتَلَنِي بِعَمْدِ

خَنْجَرِ...

لَنْ أَتَكْرَرِ... يَا أُمِّي

لَنْ أَتَكْرَرِ...

إِذَا أَبْعَدْتَنِي عَنِّي..

فَإِنَّا لَمْ أَعْدُ أَذْكَرِ...

جَمِيعَ النَّاسِ تَوَحَّمُوا بِي

..

وَأَنَا..

تَوَحَّمْتَ فَقْطَ...

عَلَى قَطْعَةِ سَكَرِ...

عَلَى قَطْعَةِ سَكَرِ...

عَلَى قَطْعَةِ سَكَرِ....

نارين حسين

جين

لا تؤذني.. أنا طفلة
لم أكن سوى جين..
أريد أن أشاهد حروف

اسمي..

هذا العالم المزيف...

بأي حق أجرم..

لم يترافق هذا الخبر

على وجهي...

هل أهتمهم بدمي...؟

بروحي الذي فقدته

للتّو...؟

لم لم تنتظروا إجابتي...

لأودع أمي التي

أعرفها..

لأقبل هذا النبض الذي

لا ينام...

نبضك أمي...

ألم تعلمي...

أنها كانت جنتي...

وأني في أحشائك...

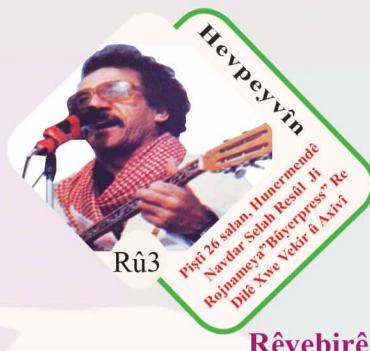
لمحت الله...

ورسولك الذي

تعبد़ين....

لست الْوَمَكِ...

لم تكوني مستيقظة حين

Riwê Me Yê Duyem Di "Facebook"ê De!

Di sala 2004an de, xortekî temen 17salı, afrandinekkir, riwê gerdûnê pêguhert navê wî Mark Zogirbêrg bû.

Di toreya wî ya civakî de ya ku navê wê kir" FAECBOOK. Di heyamê çend mehan de, heval û kesayetiyan ku dixwestin derbasî vê malperê bibin bûne bi hezaran, xwediyê wê Mark Zogirbêrg mecbûr ma ku ew şeveyeke din basirîne da ku ewqas kes derbasî malpera wî bibin, û ji wir malper bi navê xwe tomar kir, û lîsta miyanê malperê vekirî hişt, û wek agir xwe berde tepan di gerdûnê de belav bû, û Mark li ser nivîsi: "Belaş e, û wê belaş jî bimîne". Û bi mîyaran kes niha di vê malperê de rojane karê xwe disopîn, di hemû cûreyen kar" Abûrî, Siyasî, Civakî, Çandî, mirovatî....".

Di Rojhilata Navin de bêtirî ji 250 melyon mirovî navê xwe di vê malpera bê pere de nivîsin, û bûn endamê vê malpera ku bi nirx û wata hatiya afîradin. Di despêka belavbûna vê malperê di Rojhilata Navin de, û hîn welatiyê wê bi vekirina vê malperê taze agahdar nebûbûn, Buhara Erebî li welatê Tûnisê vêket, üyemalperbûsedemase-reke di rûxandina rejîma Tûnisê de, jiber ku ew alava herî lezgîn bû ku nûçeyen, xwepêşenad û liv û bizava hemwelatiyê tûnisîdiwêşand, û vêmalperê di riya belavkirina nûçeyen lezgîn ji "Wêne û Vîdiyoyan", hişt ku Buhara Erebî li hemû welatên Ereb pêkeve.

Miletê me yên Kurd ev malper ji bo gurkirina nakokiyâni di navbera civaka xwe ya sivil, û ya siyasi, û rewşenbîrî de xurt û har bike kir!, û mixabin!, hetanî gihan ku nakokiyâni berdin nav hêzen kurdan yên leşkerî de jî!. Niha di nav rûpelê Facebookde, bûye bê minetî, ci navê naskîrî bin, û ci navênu ku ne naskîrî bin, rojane, kesyet, parti, rîxistin, komele, yekîti, dezgeh.... Êrisê hev dikin li ser hin tişt û nerînên pûç û vala, û li ser mijarê hestiyarku çarenusa kurdan pê ve girêdayî ye naflîkirin û naniwîsin!!.

Ya herî giring qelskirin, û poç-kirina tevgera siyasi ya Kurdi ye, her tevgerekî siyasi xwendî zemînek başîalfîgiranê, û rojane li ser vê malperê êrisê tund li dijî hev û partîyen hev dikin. Civaka me ya kurdi pir bi rêz û sinc bû, hetanî ku te di riwê hevalê xwe de gotinek bigota, yan te rexneya tiştekî bikra, bi se'eta tu diramiya hetanî kute ew gotin yan rexneya xwe dida riwê hevalê xwe, yan serkirdeyên xwe, yan nivîskar û rewşenbîrê xwe!?

Niha bêminetî ye, riwê duym tê bikaranîn. Di civaka me ya Rojavayê Kurdistan de bûriye, û çêbûye, ku em di riwê hev de naxivin, lêçaxa ku em diçin liser Facebookê em hevdû bêminet dikin, û em riwê xwe yê duym şanî hev dikin, û her roj em jehra nehezkirinê û kînê di nav vê malperê de belav dikin. Dive ev karê bê rêz bête rawestan û em li ser mijarê giring û bi sùd û wate baxivin, û civakek bi sinc mafkwaz ava bikin.

Mala Êzîdiyan li Kantonâ Cezîrê Kongirê xwe yê sêyemîn roja Înê 28 Cotmehê li hola Beylesan li bajarê Amûdê lidar xist. Û bi amadebûna Hevserokê Encûmena Damezrêner ê Federalizma Rojava û Bakurê Sûriyê Mensûr Elselûm, Endamê Desteya Cîbicîkirinê di "Tev - Dem"ê de Aldar Xelîl, Kongira Star, şanda Rêvebeiya Xweser, Hevserokê Ofisa Karûbarê Olan Mihemed Elqadîrî, şanda Êzîdiyên Şengalê, Yekitya Rewşenbîran- besê Amûdê, Endamê Komîta Têkiliyên Diplomasî Ebdulselam Ehmed, Serokê hoza Edwanan Mihemed Eledwanî, herweha hejmarek ji nûnerên partiyêni siyasi.

Piştî rawestana kîlîkeke bêdeng li ser canê şehîdan, gelek gotin hatin xwendin, paşê dîwana birêvebirina karê kongir hat destnîşankirin, û rapora salane ya Mala Êzîdiyan li Kantonâ Cezîrê hate xwendin, dûv re tozikname hat xwendin û deriyê diyalogê li pêş endaman hate vekirin.

Di dawîya kongir de hejmarek ji biryaran hate standin ji wan:

danhev û belgekirina kultûrê ola Êzîdiyan, misogynîkirina mafî jînê, rakirina qelen, ve-

kirina şaxên Mala Êzîdiyan

li Tirbe Spiyê û Hesekê û

Serê Kaniyê, destnîşankirina temenê zewacê bi 18 salan.

rahênakirina ciwan û zarakan

di koma Laleş de a girêdayî

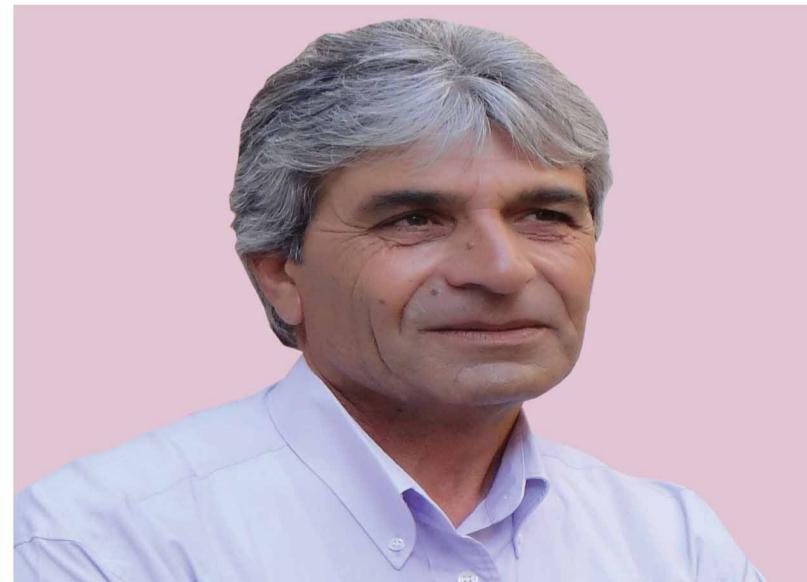
Mala Êzîdiyan.

"Mala Êzîdiyan" li Kantonâ Cezîrê Kongirê Xwe Yê Sêyemîn Lidar Xist

Xemgînê Remo Xelata Şanaziye Ya Mihrecana Helbesta Kurdish Writer

Cil û şes helbestvan besdari di 21emîn Mihrecana Helbesta Kurdish Li Sûriyê de ya ku li gundê Mistefawiyê li bajarê Girkê Legê, roja Înê 28.10.2016 li dar ket, kîrin. Mihrecanê bi gotara Komîta Amadekar ya ku ji hêla Brahmî Qasim ve hat pêşkêşkirin destpê kir, û navbirkên mûzîkî ji hêla herdû hunerman dan, Masûm Şikakî û Xalid Dawûd ve dihatin pêşkêşkirin Dildarê Aşî ve hat xwendin.

infografik derbarê dirok û serbora Mihrecanê û rewşen lidar existina wê di salên bûrî de hat pêşkêşkirin.

Mihrecanê wek rîweresmê xwe yê her sal, xelata Mihrecanê ya sahnaziye da, û îsal ji para helbestvanê Kurd "Xemgînê Remo" bû.

kurte-gotarek derbarê jiyan û berhemên "Xemgînê Remo" ji hêla endamê Komîta Amadekar Dildarê Aşî ve hat xwendin.

Piştî ku temenê wî gihişte 63'ê salan, û bêtirî ji 50'î salî ku jiyana xwe ji bo huner û mûzîka Kurdi terixandibû, bi sedan stranê gewre di pirtûkxaneya mûzîka Kurdistanê de çesipandin, û wek stranê nemir wê bênilandin.

Reşîd Sofî dawî li jiyana tenêbûnê anî, û di roja

22.10.2016 xwestina wî bi keçêke Kurd ji bajarê

Qamişloyê re bû.

Bi dehan kes nivîskar, hel-bestvan, rojnameger, bûne xêliyê Reşîd Sofî û pê re şahiya wî ges û xweş kirin. Reşîd Sofî ku ji bajarê Kobaniya berxwedêr e, niha bûye zavayê Qamişloka Evînadar, û wek ku li ser riwê wî di ahenga wî de diyar dibû, ku hemû hêviyên wî pêk hatine, û êdi pêwîst e ew nema bêje: "Xweziya

Hêvî Pêk bihatana". Hêjaye gotinê ku wê dawetta hunermend Reşîd El sofi di 3.11.2016an de, li bajarê Kobanî û wek ku Reşîd Sofî di malpera xwe de ragihandiye ku vexwenden giştî ye. Bi navê malbata sernivîsê ya rojnameya Bûyerpress em vê kêfxweşiyê li hêja Reşîd Sofî pîroz dîkin.

Yekemîn Salvegera Koçkirina Hunermendê Cîhanî Umer Hemdî Li Qamişlo Lidar Ket

Desteya Çandê li Kantonâ Cezîrê roja Çarşembê, nozdê Cotmehê/ Uktöber, û bi amadebûna hejmarek ji guhdêr, hunermend, û hezker, salvegera yekemîn ji koçkirina hunermendê cîhanî Umer Hemdî li navenda Mihemed Şêxo li bajarê Qamişlo lidar xist. Destpêkê, hezkerên hunermend li hola pêşengehan civiyan, ku kîlîkeke bêdeng li ser canê wî rawestiyân û parçeyek mûzîkî ji hêla kemanjen Azad Dawûd ve li ser Kemanê hate pêşkêşkirin. Pişt re kurtejiyana hunermend Hemdî hate xwendin, tê de spa-siya hemû kesen besdarker, û hindekî li ser hunera birayê xwe axivî. Gotina Desteya Çandê ji Hêla Seroka Desteyê

din bo pêşengeha ku ji hêla hejmarek hunermendê Rojava ve li ser giyanê hunermend lidar ketibû, û imzekirina pirtûka ku li ser jiyana hunermend û berhemên wî û herweha tiştî ku di rojnamegeriya cîhanî de li ser hatibû nivisandin.

Çarenivîsa Kurd Piştî Musil û Reqayê

Piştî ku Tirkiyê ev sê salin piştevaniya teroristên DAIŞê kir û petrol û gaza Sûriyê û Iraqê ji xwe re bir êdî ew erka DAIŞ temam bû biryara jinavbirina vê rôexistina teroristî hate dayîn û bi derxistina DAIŞ ji musil û reqayê plana serbazî bi dawî dibe û vêga plana piştî wê tê danîn. Rûsyâ û emeriķa jî dibêjin ku Sûriyê û Iraqê weku berê namînin û ji bo vê jî şerê niha tê kirin lîstikvanen serekî ketine dêrwe (Rûsyâ, Tirkiyê, Emiriķa, Iran, Siûdî, û Qeter...) û her yek li ser parvekirina "kêkê" niha hêz û kaxezên zextê yên xwe bikar tînîn.

*Bazariya Rûsyâ û Tirkiyê Berya çend rojan Erdogan got "Veladîmir Pûtîn pê re axivtiye û jê rica kiriye ku çekdarêne Fethuşam (Cebhet Nusre berê) ji Helebê vekişin û wî jî (Erdogan) gotiye ser çavan! Ez ê tişte pêwîst bikim lê ez berwe Babê û Minbicê herim û hûn jî rî li min negirin". Piştî wê serokê Qeterê hate Tirkiyê û 2.5 demjimêran li gel Erdogan goftûgo kirin. Ev e dide

xûyakirin ku li beramberî radestkirina Helebê rî li pêsiya Tirkiyê hatiye vekirin niha jî Erdogan bela xwe firotiye navçeya Şehbayê û Efrinê û heya Minbicê. Lî tişa balkêş Emiriķayê jî çavê xwe jê re girtiye û giraniya xwe daye Musilê.

*Erdogan û Lozan û Mîsaqa Millî

Erdogan niha bi eşkerayî niyeta dewleta Tirkiyê tîne ziman û rexne li peymana Lozanê digre û dibêje nabe em li 2016an bi zihniyeta 1923 tevbigerin û divê em li sînorê misqî millî (rêkeftina navbera Ingliz û Fransiyen derbarê Musil û Kerkük û Heleb) ve-

gerin. Mebesta Erdogan Başûr û Rojavayê Kurdistanê ye û nabe dewleta Kurdi ava bibe û ew rî nadîn Kobanê û Efrîn bîghêne hevûdû.

Serokomarê Tirkiyê Erdogan dibêje "Mûsil û Kerkük û Heleb û Hesekê ya me ye!" pirsa serekî jî petrol û gaza Kurdistanê ye.

Serokwezîrê berê yê Tirkiyê Ehmed Dawûd Oglu di serdema xwe de got "Yek dewleta Kurdi heye ew jî ko-

mara Tirkiyeye". Wate eger Kurd dewleta Kurdi dixwzin vaye dewleta Kurdi liba me ye.

Hindek siyasetmedarên Kurd wê yekê niqaş dikin û dibêjin eger sînorê "Misaqa Millî "cîbecî bibe gelo wê ji Kurdan baştı nebe? ji aliyekevî ve Kurdistanâ Rojava û Başûr û Bakûr dibin yek parce û li şûna sê dewletan em ê tenê li nava Tirkiyê bi şewazekî siyasi dawa mafê xwe bikin û em dibin cîranê Ewropayê û di pêşerojê de dibin Ewropâ baştıre ku em di nava Ereban de bin û şerê tayîfî dawî lê nayê ji xwe heta niha Ereb me nas nakin.

Beşekî din ji siyasetmedarên Kurd wê yekê tînin ziman ku eger sîstema wîlaltet li

Tirkiyê bê pesendkirin ev yek dibe weku federasyonê herêmî li ser bîngeha pêkvejiyanê gelan bi aştiyane. ji xwe em daxwaza dewleta Kurdi yan parçebûnê nakin wê demê dengê Kurdan (Başûr; Rojava; Bakûr) li Tirkiyê wê bi hêzîr bin û Kurd wê bibin hêza serekî li wî welatî

Li hemberî vê yekê gelo welatêne Ereb û Emiriķa û Rûsyâ û Fransa û Birîtanya wê razî bin? Ev e li encama piştî Musil û Reqa dimîne bawer nakim bi hêsanî ev pêk were lê belê eger Tirkiyê bi aqil ba wê ji destpêka şoreşa Rojavayê Kurdistanê hevkarî û piştevaniya Kurdan bikra wê demê gotin dê cudabûya û pêwîstî bi dîwarê li ser sînor nedikir û pêvajoya çareseriyê têknediçû niha em dibînin dewleta Tirk ji her demi zêdetir dijminitiya Kurdan dike li Bakûr û Rojavayê Kurdistanê xûyaye niyeta Tirkan cuda ye. Ka em binêrin (Saykis) Rûsi û (Bîko) yê Emiriķî dê ci jê derkevin.

*Reqa û Mûsil ê kî Ne?

Xûyaye li gor plana Tirkiyê û Qeter û Siûdiyê armanca wan ne tunekirina DAIŞ'ê ye belku ev îsrara Tirkîye li beşarbûna şere Musilî û Reqayê û Cerablusê û Şehbayê bi hevkariya herdû welatêne navborî jibo parasîna DAIŞ'ê ye lê bi navekî cuda û li jêr wê de li ser hevkariya hêzîn hevpemeyen nexşeya nû ya Sûriyê

û Iraqê xêz bikin û bixin jê bandora xwe.

Heya niha helwesta Emiriķayê û Rûsyayê û Birîtanya û Fransayê derbarê pêşeroja çarenivîsa Kurd ne zelal e dibêjin piştî jinavbirina DAIŞ li Sûriyê û Iraqê em ê biaxîvin lê ev e cihê metîrsiyê û nîgeraniyê ye, gelo piştî karê wan bi me xilas bû dê li ser masê em hebin yan nebin? gelo ev axa ku Kurd bi xwîna xwe av didin jê re bimîne û nebe cihê bazariya berjewendiyen van welatan , ev e cihê pîrsiyariyê ye?

Bi dîtina min de eger wisa be heta welatêne weku Emiriķa û Rûsyâ rîveberiya Kurdi û Federalîzma Rojava nas nekin û Kurd li ser masê nebin pêwîst nake Kurd beşdarî li şerê Reqa bikin û pişt re li ser tepsiya zêrîn teslimî yên weke Erdogan û Zûbî û Ereben faşîst bikin.

Ji aliyekevî dinê ve bi dîtina min de dive şervanen li Şehbayê di vê demê de di rewşa xweparastinê de bin û êrişen li ser DAIŞ'ê bi bê hevkariya hêzîn hevpemeyen navdewletî tiştekî nekin

■ Dawûd Çîçek ■

ku niha mijûlî operasyona Musilê ne û bila hêzîn ser bi Tirkiyê berwe Babê ve diçin ber ve kû ve diçin bila herin pêwîst e hêzîn Kurdi xwe ji rûbirûbûna Tirkiyê vê demê dûr bixin.

Kurdên başûrê Kurdistanê dibêjin ew tişte ku bi siyasetê û destura Iraqê (madeya 140î) nehate cîbecîkirin iro bi xwînê tê cîbecîkirin û li Rojavayê Kurdistanê jî bi xwîna şervanen YPGê û YPJê û şervanen ev destkeftên bi rûmet hatine qezenzkirin divê em hemû biparêzin.

Zindiyê Ku Di Çalan De Vesartî Bûn Ta Niha Jî Dijîn.

Dema ku mirovîn bê nasname gazindên xwe ji çewساندîn û zordariya desthelatêne Sûriyê yê li pey hevdu dikirin , û bi çîrûska yekem ji şoreşa wî welatî re ku berya bêhtir ji 5 salan destpê kiriye, riwê wê pêkhateya Kurd ku nîşanen mandubûnê li ser diyar bû , ji nû ve geş bû û hêviya bidawîkirina 50 salên tal ,jîyan ,herwisa omîdewarî bo qerebûkirinê jî afîrî, lê têgihiştina tunebûna çareseriyê û hilweşandina xwena ku bi dehan sal çaverêkîrûbû piştî bi gorkirina wateya şoreşê li Sûriyê û guhertina wê bo standina tolên kevnar di nav herdû besenîn musilmanan de, herwisa şerê welatêne zilhêz bo bercwendiyen dûr û dirêj ku li ser nexşeya wî welatî bi rî ve diçû û diçê, xwenenê şerîn kuştin.

(Mektûm Qeyd) wate Kurden bê nasname hest bi wêraniya dar û kevir û wêraniyê li welatê xwe dikin û li hember giyanê sîvîl û pakrewanen rûmet û azadiyê , herweha bi milyonan awareyê navxwe û penaberêne rêçen mirinê, xam ji nîvîsandinê şerm

dike, lê tenê bang ew e: (Em ta niha jî li jiyanê ne, ne mirîne , me jibîr nekin) karvedana serjimêrya sala 1962an ji dûr nakeve, cihê xwe di buxçika koçberiya me de misoger kiriye lewma em baca wê li piştî sînoran jî pir didin.

KURDISTAN:

Omîd û xwena bindest û çewsandîyan, cihê gîlî û gazzinan, yekem care geşbînî û hêvîgirêdana bi hestêne netewî û biraftî, şikest û ew herêm jî mîna hemû welatêne xwedan desthelat û yasa, tenê reftar bi kaxez û belgeyan dikir û li gora rînmayê desthelata navxweyî û bi herweha yên rôexistina neteweyen yekgirtî bi her penaberekî re dikir û vê yekê bandorek nerêni li ser malbatêne Mektûm çêkir diabeten xwendina zarok û ciwanan de herweha ew malbat ji daxwazên vexwendena penaberan bo welatêne Rojava mîna KENEDA û hin welatêne din bê par kirin.

Ya balkêş û dil tezîn ew bû : Hewlîr paytexta kurdistaña Başûr biryara nuhnekirna kertêne mafê penaberiyê bo MEKTÜMAN di sala

2014an der kir û wê yekê karvedanen ne tenê derûnî belku abûrî jî li pey xwe çêkirin û karkerê malwêran yê ku li derveyî bajêr kar di-

kirin, neçar dibûn bi pereyên bêhtir û bi rîkêna qaçax siwarê otombîlên bi kirê bibin û biçin ser karê xwe û axavtina fermanbereka Kurd di ofiseka Neteweyen Yekgirtî de li Hewlîr bi hebûna kaxetên sexte bi navê "Mektûm Qeyd" ku hin ji hilgirêne wan yek tîpê bi zarava Kurmancî nizanîn û xelkê Başûr û Rojhîlatê Kurdistanê ne, sedemek ji rawestandina dana mafê penaberiyê bo mektûman didit!!!

Hebûna pirgirêkên darayî û jidestdana hêviye ji ber restarê dezgeh û saziyên herêmê û erzânûn û xweskîrîna rîkêne koçkirne ber bi EWRUPA ve , hêviye nû bo mektûman afîrand û hejmarekî ji wan berê xwe dan buhişa ser zemînê û her çendî li welatêne mîna Turkiyê, Yûnan û Sirbiya rastî hin pirsgirêkan hatin lê xweskîtane pêlén mezin yên Koçberan amadekariyê

tund têkbirin û paşguhxistina fermanberen wan welatân bûn alîkar bo gihiştina Rojavayê Ewropa.

Li Ewropa :

Ji nû ve Mektûm hest bi tunebûna war û maf û mirovahîya xwe kir, çawa ne dema ku nexweşîya çêkirna belgeyên sexte yên mektûman bû sedemek ku dadweren welatekî mîna Elmanîya doza belgeyan li kesekî bike ku hêvî dikir ji berya bi dehan sal bîghê wî welatê demukrat û çîroka binpêkirna mafê xwe li pêşberî dadwerekî Ewrupe bîbêje, hevdem tişte balkêş ew e ku xelkên bajarêne mîna Laziqiyê ku aram e û neşteciyên wî ji pêkhateya Elewi ne, bi rîka kaxetên mektûman mafê penaberiyê ji berya 2 salan ve wergirtibû û ji bilî Endamê rôexistinê çekdar yên tundirê li Sûriyê ku maf werdigrin bibe çi pirsgirêkê.

başê Mektûm li Laziqiyê hebûn? yan wergerê ziman dilxwazê welatiyê xwe bû? Her eger dibe lê Kurden Mektûm tenê bacê didin. Malbat ji hev hatin qutki-

rin û hêviya anîna endamên mayî yê malbatêne Mektûm ji Tirkiyê , Herêma Kurdistan, Libnan Pir zore û hema mehal e lewma ci dayik yan bav yan jî zarok bi tu şewazekî nikarin malbatêne xwe lihev kom bikin û bînin cem xwe.

Sedemek sereke jî nebûna belgeyan e û nemûneyen vê babetê li welatekî wekî Elmanîya pir in ku bêhtirî 30 mehan in dayik ji hevjin û zarokên xwe dûr e û diravek pir jî ji bo dîtina çareserîye xerckiriye lê bê sûd. Tenê Mektûm li Ewropa nexweşîya derûnî diçespîne. (Pir bijî Pir bibîne) :

Ne tenê Mektûm li Sûriyê û Bidûn li welatê Kiwêt hene. Me cêwiye xwe yê sîyemîn jî dîtin û sedemek bînasnamebûna wan jî rejîma Sûriyê ye!!!

Belê ew xelkê Efxanstanê ne ku berya bi dehan sal koçberî Iranê bibûn û hemû belgeyan wan yê Efxanî desteserkerbûn , tenê mafê penaberiyê bidest xistibûn.

Piştî destêwerdانا serbazî ya Îran di şerê Sûriyê de. Desthiladarê wî welatî kertêne penaberiyê ji ber ku bi Qereciyê

Behzad Dawûd

Efxaniyê temen 18 ta 35 sal standin û ji wan xwestin bo dema 3 mehan li Sûriyê ser bikin, paşê careka din wan belgeyan li wan vegerîn û wê biryare her kesê xêzandar û xwedan zarok jî li xwe girt lewma wan kesan jî bi bê tu belgeyan berê xwe dan Ewropa.

Bê guman û li ser zarê hin malbatêne Efxan ku berê gencen wan dabûn şer li Sûriyê, 2 salen ci tiştekî ser çarenivîsa zarokên xwe nizane.

Pirs pir in û mijar mezin e û Mektûm qeydê kurd li Ewropa bi pileyekê tenê ji yê li welêt bilindtire ji ber ku bi Qereciyê

Piştî 26 salan, Hunermendê Navdar Selah Resûl Ji Rojnameya "Bûyerpress" Re Dilê Xwe Vekir û Axivî

- Ez hunermendê yekemîn im, ku Newroz li bajarê Qamislo lidar xist" Berpirs im di ber vê gotinê de".
- Ez bûm sebeb hetanî ew cenazeya mezin ji nemir Mihemed Şêxo re çêbibe, malbata wî dixwestin bi bêdengî wî veşerin.
- Necah Al'etar "Wezîra çandê" derbasî holê bû min strana "Ey Reqîb" bi tembûrê lêxist.
- Min 100 helbestê Seydayê Cegerxwîn kirine stran.
- Strana: "De lorî lorî" min di sala 1977an de, awaz kiriye û min gotiye, Şivan Perwer piştî min gotiye.
- Min helbesten Mele Nûrî Hesarî dikirin stran, û navdar dibûm, li ser xwesteka wî min nedigot ku helbestê wî ne!
- Gelek malbatan keçê xwe nedidan, eger hunermendê şahiyê ne Selah Resûl bana "Şert û merc bû"!

Hevpeyvîn: Ehmed Bavê Alan

"Li ser asta dawet û şahiyân ez yê yekem bûm ku min komek hunerî ji bo şahiyân ava kir, min komeke bi cil û bergên weke hev daxiste şahiyân, min Org, Gitar, Bas, Dahol, Cas, daxiste şahiyân. Min dîlana Şêxanî anî Qamislo û di dawetan de hat çepipandin"

Behremendiya huner û stranbêjiyê di Rojavayê Kurdistanê de, berz û gewre ye. Bi sedan stranbêj navê xwe di gastina huner, mûzik, û stranbêjiyê de kolane, bi dehan ji wan jî bûne dîbistan û sagirtên wan çêbûne û rîc û şewaza wan şopandise, mînak: Hunermend Mihemed Şêxo, Se'îd Yûsif, Ciwan Haco, M.Ezîz Şakir... Hunermend û stranbêjê ku em di vê hejmarê ya rojnameya Bûyerpress de li ser baxivin û pêrehvpeyvîn û gengesê bikin, bêtir ji 55 salan di gastina huner û stranbêjiyê de bûrandiye, tûrîkê wî gihiştiye 1000 stranî, di heyamê xwe de nimre yek bû, şahî, dawet, ne bi amadebûna Selah Resûl bana, qet çênedbû, ûnebidilê mazûmvanan bû. Erê ew heyam heyamê Selah Resûl bû, de ka werin em ji nêz ve wek ku ew ji me re axivî, em bi hev re wî nas bikin.

Navê min Selah Silêman Resûl e, ji zayîna 1952an im, li taxa Enteriyê hatime dinê, min hetanî pola şesan xwendîye, jiber hezkirina min ji mûzikê re min hew guh da xwendin û dîbistanê, bavê min zor li min dikir ku ez li bilûr û tembûr nedim, digote min ev tembûr û bilûr şerm in, kirêt in, kesê ku danûstandinê bi wan re bike, 40 rojî bê ìman dimîne! Bavê min jiber wan nerin û helwestan 7 salan nehate mala min, piştî ku ez navdar bûm hate mala min, min jê re got: Yabo va bû 7 salaz karê stranbêjiyê dikim û li tenbûrê dixim, va tiştek bi min nehat û tiliyê min weke zêr in? Bavê min keniya û gote min Wele kurê min, min jî wisa bihîst û min ji te re got!

Di sala 1970f de, hevalekî me hebû navê wî Cemîl Salihê Elî bû, wê salê xwendîna xwe ya bekeloriyayê stand, û berî wî kete İstanbulê ji bo xwendîna xwe temam bike, me di hewşa mala wan de wek ahengê jê re lidar xist, pir xweş derket, li wir miyan hebûn, navê min derket û digotin Selaho çi ev aheng xweş kir, demek ser wê ahengê re neçû, ez hatim xwestin ku

dawetekê li tara Mehmeqeya lidar bixim, û di pey wê re dawet li Tara Qedûr Beg jî, min lidar xist, û ez çûme leşkeriya Sûriyê, di salen leşkeriyê de min xwe baş hînê huner û tembûrê kir, di sala 1973an de min leşkeriya xwe bi dawî kir, ez vege riyan Qamislo çend roj neketin hatina min de, dawetek ji min re hat, dîse li tara Mehmeqeya bû, min ew dawet lidar xist, û paşê ez çûme Helebê, û li wir zewicim û 3 salan li Helebê mam. Piştî 3 salan ez vege riyan Qamislo, min serdana hin hevalan kir, ji min re gotin dinya li ser stranê te xirabûye, ma tu li ku derê bûyî, min gote wan xêr e? Gotine min here tomargehê û zanibe!

Ez çûme tomargehê, min nerî wa li ser cama wê nîvîsandine, kasêta Selah Resûl "Ahenga Helebê"! Min jê re got kê gotiye te ev kasêt ya Helebê ye? ev kasêt ya daweta Mehmeqeya ye! gote min: Ez dibêjim te ya Helebê ye, ez ji te bêtir dizanım! Min lê vege rand keko ez Selah Resûl im, û ev dengê min e, û ev kasât berî 3 salan di daweta Mehmeqeya de tomar bûye. Ji wê kasâtê û ez bixwe nîzanim ku ewqas navê min derketiye. Hasil xelkê ez nas kirim, û ez rojane diçüm dawet û şahiyân, ez edîjixwe re li strana geriyam, min helbest dane hev û min awaz dikirin, û di wan şahiyân de min digotin, kasâtê min wek avê dîhatin firotin, şev û roj min dikirin yek, ji bo çêkirina stran, dixwazim di vê hevpeyvîn de navê hin helbestanjan ji xwendanvan re bibêjim, jiber xelk dibêjin ku ew stran filiklor bûn. Jiwan: Emerê Zerfîku despêka min bi helbestê wî bûn, bêtir ji 20 helbestan ji min re nîvîsiye ji wan: "Kanî kîfa ku me dikir, Bejna Kulçin Zirav e. Were Leylê". Min bêtir 100, helbestê Seydayê Cegerxwîn awaz kiri, û min tomar kirine. Ji wan Strana: "De lorî lorî" min di sala 1977an de, awaz kiriye û min gotiye, piştî min Şivan Perwer û Gulistan Perwer bi hev re gotin. Strana "Gernasê Mamiş, Rabin xortê Kurdistan", min di sala 1969an de, gotiye, dîsa Şivan Perwer ev strana min biriye û gotiye! Stranen "

Heval ez bilûrvan im dengê saza hozan im, Çemê Fırat, Dijmin ketye Kurdistan, û Yara por zêrîn". Min gelek stran ji helbestan Müsa Zaxuranî re gotine ji helbesten wî: "Pêne keç ji wê ve hatin" Helbestek siyasîbû". Jî helbestan Duris Izet re gelek helbest çêkirine ji wan: "Bûme gemya kul û xema. Dilo bes e qêrîn û nafîn". Ji helbestan Ni'manê Salihê Elî re, gelek helbest ji wan: "Ev keçika sebra dila.

Perdê hilda te bibînim". Min ji helbestvanê mezin Mela Nûrî Hesarî re gelek helbest çêkirine û hetanî vê kîlikê kesek nizane ku ew helbest yê Mele Nûrî ne, jiber xwesteka wî bû ku ez navê helbestvan eşkere nekim, lê niha pêwîst e ku her kes zanibeku ew helbestê helbestvanê gewre Mele Nûrîne Hesarîne, û dixwazim vê jî bibêjim ku di demek nêz de, wê xelata Mela Nûrîne Hesarîne Huneramin bikin. ji helbesten wî: "Gula xwenadimtu kesigula xwenadim. Wa şérîna li ber dila. Mi buhştek dî, ez bi azadî dijîm".

Min ji helbestvan Ebdilrehim Xeznewî re jî stran çêkirine ji wan: "Azar e, xweş û buhar e. Kurd şiyar in". Min ev nav gotin jîbo mafêwan windanebe, û di dîrokê de bêne naskirin. Di heyamê me de huner tişteke pîroz bû, bi dehan hunermed hebûn, têkiliyên me bi hev re hebûn, nemir Mihemed Şêxo, Se'îd Yûsif, dixwazim vê tişte jî ji bo dîrokê bibêjim, çaxa kun nemir Mihemed Şêxo serê xwe danî, malbata wî dixwest ku bi bêdengî wî bispêrin axê!, lê min qebûl nekir, min ji malbata Mihemed Şêxo re got, heta duh ew kurê we bû, niha bû milkê gelê xwe! Min gote wan çenabe em Mihemed Şêxo wisa veşerîn, dive ku bibe danê nîvû, û millet bi cenazeyî wî re derkeve, min û Ekrem Derwîş cilê bûk û zava li zarokan kirin, û yek ji wan kurê Ekrem Drewîş bû, me banga xwe şandji gelê Qamislo re, ji bo bi cenazeyî Mihemed Şêxo re derkevin. Min hişt ku ew cenazeya gewre ji Mihemed Şêxo re çêbibe!

Zaravesazî

Ziman wek mirov zindewer e, dijî, dizê û dimre, di qonaxên jiyana xwe de, wekû mirov geş dibe, hejar dibe, nexwêş dikeve û carnan derdê gîran jî dikşîne, her ziman rîbâz û destûrên xwe yên taybet hene ku xwe pê ji nesaxî û mirinê diparêze û agirê jiyana xwe hildike û gur dike. Ci zimanê ku heye û yên mirî jî, di qonaxekê ji qonaxên jiyana xwe de, têra xelkên xwe dikir, bi hêsanî hest û nestên xwe pê derdibîrîn, xewn, stran, helbest, çîrok û çîvanokên xwe pê digotin, li derdora wan navê her tiştî hebû, li hev digihiştin û fîkr û ramanen xwe pê dediguhestin. Ji destpêka bicîbûna mirovan û çêkirina alav û amûran û peydakirina têgehên nû, pêdiviya mirov bi peyvan çêbûye, ne bes ji bo binavkirina alav û dahênanen nû, belkî ji bo guherîna bîr û ramanan ji, bi vî rengî mirov bû peyvçeker û her tiştê ku heye û her tiştê ku çêkir nav lê kir.

Zaravesazî wekû zanist li dawiya sedê 19ê peyda bû û li destpêka sedê 20ê cîgîr bû. Ji ber kaniya zanist û teknolojiya ku li sedê 20ê teqîya,

pêwistiya mirov bi peyvîn nû çêbû, û civak û ekadîmiyên ziman û zaravedanîn peyda bûn, ta ku mirov ji firtona bi navkirina şas xwe rizgar bike.

Bêguman danîna zaraveyan di her babetekê de, zehmetir e ji wergerandina babetê bi giştî, çunkî wergerandin bi hiş zanîn û rewşenbîriya wergêr ve girêdayî ye, û li gor pêwîst dikare rîya xwe kurt û dirêj bike, ta ku bîghêje mebesta wê têkista ku werdigerîne, lê bêjeya bi tenê û bi taybetî zara ve warê dilxwestinê tê de yekcar teng e.

Zarave: Peyveke zana û pispor li ser rîkdi kevin ta ku wateya ramaneke taybet bi hûrî û kûrî bide, bê ku giranî û alozîye di fîkr û ramana xwendevan û guhdaran de, yan di nav têkistên zanistî de, peyda bike. Em dikarin Zarave bi vî rengî pênaise bikin: Peyvek e, ji bo wateyeke taybet bi kar tê.

Taybetiyê Zarave: 1-Her zarave peyv e, lê ne her peyv zarave ye, bêjeya assayı di ci zimanî de be, berhemekê civakî mirovatî ye, tenê yek mebestê digihîne, bi rîkeftin li ser heyen.

5-Pêwîst e Zarave ligel dengsa ziya (fonitîk) ziman biguncê. 6-Nîşanên rîzmanî werdigre wek nîşanên nasîn û nenaşînê û komê.

7-Ta radeyekê wateya wê ji wateya pêyvîn ku wê durist dikin dûr dikeve. (ser+ketin:serketin) wateya serketin ji wateya herdû bêjeyen ku ji wan pêk tê dûr e.

Mercen danîna ZARAVE-

YAN:

1-Pêwîst e zaravesaz bi kêmânî di du ziman de pispor be, zimanê ku zarave tê de heye, û zimanê ku wê zaraveye jê re deye.

2-Şareza be di babeta zanistî de, ya ku zarave jê re tê danîn (nabe mafnasek zareveyen tenduristî deye).

3-Nabe peyv û zaraveyên resen hebin û em wan bimrînin û bikinburban ji bo bikaranîna zaraveyên biyanî. (Egzîma: Bîrov)

Rîbazan pêkanîna zaraveyan:

Her zimanek li gor taybetmen-diya xwe û bi rîbazan cuda zaraveyan pêktîne û durist dike.

Bi giştî rîbazan pêkanîna zaraveyan ev in:

1-Dariştin:

Ji bêjeyeke sade û pêşgir an paşgiran durist dibe, bo nimûne: pêşgir + nav=ra+hatin, pêşgir+hevalnav=bê + hêvî=bêhêvî, pêşgir+cînav=bê + kes=bêkes, herweha ligel hemû besen axaftinê wek: Nivîser, Kujer, Ciwanî, Xemsarı, Navdar, Rêbahtd

2-Lêkdan:

Zaraveya lêkdayî ew e, a ku bi kêmânî ji du peyvîn watedar pêk hatibe.

Dest+ Xet= Destxet, kendav, xwekuj, serdan, xweragir...htd

3-Wergirtin:

Ji nebûna peyveke kurdî beranber peyveke biyanî, yan diyardeyek yan têgehekê, ji neçarî peyva ne kurdî ji zimanen din tê bi karanîn.

-Peyv wek ku di zimanê biyanî de tê bikaranîn: Titê, Benk, Sînema, Hambirgir...

-Wergirtina perçeyî: Reha peyvî yan verêjek wê ji zimanê biyanî wergirin û bixin ber sibera dariştina zimanê kurdi: Kopîkirin, Fobiya tarîkî

-Wergirtina bi guncandin: Peyvan biyanî bi zarvekirina kurdi, Tebat, Kitêb, Remezan...

4-Wergêran:

Heger bi rîbaza lêkdan û dariştinê bêjeyek munasib bi dest neket, divê ew têgeh bê wergerandin, lê divê li gor mebest û wateya bêjeyê be. Derhênan, Kombûn, Rûniştin.

5-Pîvan:

Li gor rîbaza pêkhatina peyvîn resen yên zimanê kurdi, em dikarin peyvîn pêwîst ji bo jiyana

Mihemed Hiso

rojane pêk bînin. Li ser kêşeya Havînge: Jingeh, Rêjgeh, li ser kêşeya Dûrbîn: Hûrbîn...

6-Dataşin:

Rêbazeke ji bo sazkirina zaraveyên nû ye, ji du peyvan pêk tê piştî birrîna tîpekê yan bêhtir ji peyvekê yan ji herdû peyvan: Ast +Teng= Asteng, Dest+ har = Destar

7-Kurtkirin: Bêjeyeke ji çend tipan pêk tê ku ew tipen yekem ên çend peyvan e û ji encama lêkdan wan tipan peyveke nû pêk tê, hinek ji van bêjeyan bi temamî şuna zaraveya dirêj digre û dikevin her zimanî de. UN, NATO,

Li dawî dixwazim bêjim ku peyvîn pîroz û helal û heram tune ne, buhayê peyvî di erkê li ser milen wê de ye.

Giringtirîn Sûde Ji Hebêن Aspirin ê Re

Wekî pispor pêşinyar dikin eger hebên "Aspirinê" bi wan awayan bênbikaranîn wê sûdên wê hebin. Lî disa jî di her nexwaşiyekê de rîya herî baş serî li bijîşkan dane. Hin nerihetiyyen ku rojane derdikevin pêş jî bi rîbaza waha jî ji aliyeñ pisporan ve tê pêşinyarkirin.

- Eger pirsgirêka we ya qalikê por hebe û bi giştî dixwazin jê rizgar bibin Aspirin biceribînin.

- Yan jî 3 Aspirin bînin asta tozê û tevli wê şampuana ku hun digrin destê xwe bikin. Pora xwe bi vêna bişon, 5 xulekan rawastin û piştî wê bi şampoya normal carek din bişon. Di heftê de 1 yan 2 caran vêna dîsan biceribînin.

- Ew reşik û pirzikên ku xweşik buna ruyê we xirab dike hûn dikarin bi Aspirin ê kêm bikin. Heya ku çerim nerim bibe vêna dewam bikin.

- Aspirin an dinava ava lîmonê de têkel bikin û ji bo wan reşikan bikar bînin. Çend xulekan li ser rûyê xwe bîhêlin û bişon. Vêna her roj biceribînin.

- Bi şoxlandina Aspirin hun dikarin ji tevahîya lekeyan rizgar bibin. 3 Aspirin a dinava avê de bîhêlin û li cihê ku hatiye gezkirin bidin. Dema ku hiş bu bi ava nîv sar û gerim bişon.

- Aspirin wê sorbûn an jî şewata di laşê we de dikare derbas bike. Çend Aspirina di nava çend dilop av de bîhêlin, li cihê ku hatiye vedan bidin û çend demjimêran bendê bin pişt re jî bi ava nîv sar û gerim bişon.

- Aspirin ji bo piçûkbûna keloidan dibe alîkar. 4 Aspirin a bi ava lîmonê tevlîhev bikin, li cihê ku keloid heyî bidin û herî kêm 20 xulekan bendê bin. Piştî ku hiş bu bişon û bi rûnê zeytunê nerim bikin. "Ajans"

Dîroka Gundekî.. Gundê Babasî

Ji devê Eliyê Miradê Mişko yê ku di sala 1941ê di li gundê Dêrûna Axê jidayik bûye, û ji sala 1945an ve li gundê Babasîye cîwar bûye, hatiye giritin. .

Babasî ew navê gund ê rasteqin û resen e û hemî şeniyen herêmê bikar tînin, paşê ji hêla rîjima Sûriyê ve kete ber siyaseta Erebîkirinê, bi Sîna'i hate bi navkirin.

Ev gundê bi xurista xwe ye qeşeng û spehî, sînorbire di navbera herêma (Aliyan) û herêma (Cerehê)de, ew ji aliye rojava ve gundê dawî ye ji herêma (Aliyan) û ji Bakur ve sînordaşê gundê (Şêtika) û sînôrê Turkiyê ye, ji Başûr ve gundê (Maşoqa)e, Rojhilatî wî gundê (Elî Bedran) e.

Ji hêla kargêriyê ve û Li gorî dabeşkirina hikumeta Sûriyê bi navça (qeza) Çilaxa ve girêdayî ye, lê li gor dabeşkirina kantonâ Cizîrê bi navça (qeza) Tirbespiyê ve hatiye girêdan, Babasî dora (25)km an ji Çilaxa û dora (21)ê ji Tirbespiyê dûr e.

Gundê (Babasî) di navbera sala (1930-1935)an de hatiye avkirin û ji cîwarbûnê re amade bûye.

Berê rûbera xaka çandiniyê (4000) donim bû, Birinc, Pembû, Darên ber-gir û deştane (Spîndar, Sindiyân...) û hemî cureyên şînkayî û çandiniyên bejî, lê dihatin çandin, lê bi sedma kêmboûna baranê çandina wan cureyên şînkayî rawestiye, û ji wê rûbera çandiniyê tenê (800) donim mane, ji ber ku

.Wergerandin: Mihemed Zekî Mihemed

gunda kete ber pirojeya xeta dehan ya ku (Zinara Erebî) ya nijadperest û kiret de, ew pirojeya rikgîr û kotek ku rijêma Sûriyê di herêma Kurdî de cî bi cî kir û bi wê bîhaneyê xakên wan ji destê wan derxistin û ji (800) donimê ku mayî (400) donim li malbata (Kini'o) û (400) li malbata Hecî Hesen hate belavkirin.

Lê belê, nîvê arziya gund a ku li malbata Kini'o vedgeriya, Hisêne Osê kirî û nîvê dî yê Elî Zilfo û malbata Haco bû, piştî demekê malbata Haco dest danîne ser û (80%) ji berhemê çandiniyê dibirin weke bacê bû (Hasil) dihate binavkirin, niha gundî bi keda destê xwe û xwedîkirna sewal û cureyên din ji ajelan jiyana xwe dibûrinin.

Berî ku şoreşa Sûryê di sala 2011an de destpê bike hejma-ra xaniyên ku jîyan di wan de dibû (50) xanî û (600) kesî bûn lê niha jimara xaniyên ku jîyan di wan de berdewame (30) xanî û (150) kes in, piraniya jimara ku mayî, jîn, zarok û kalmîrin ango ji xort û ciwanên berhemdar vala ye.

Lê yên mayî arziyên xwe diparêzin û bi xaka bav û kalan ve girêdayî ne, û puxteya kocberiya ku çêbûyî, bêpariya şeniyen ji mafê welatînî, xakê ye, û stem, belengazî û leşkerî ji di vê rewşê de xwedî bandor e.

Hêjayî gotinê ku piraniya şeniyen gund ji hoza (Salîha) ne, tevî ku hin malen ji hoza (Dil Memka û Seyida) ji ne û

netewayetiyê bû, ji ber vê xe-bat û rûmet bi (Gelala) di nav

gundên herêmê de di hate nas-kirin, ango Babasî ya mîrxas û wêrek gundê pêşin bû ku bi hawara gundê (Dêrûna Qulnaga) ve çû, dem ku hêzên turkiyê êrîsi wî gundî kirin, di encama wî şerî de ku bi (Şerî Dêrûna Qulnaga) navdar e, efserekî Turk hate kuştin.

Tevî nîrên zor û dijwar ku ev herêma Kurdî tê re derbas dibû, kongirê diwem yê yekemîn partiya Kurdî (Partiya Dîmqrat a Kurdistîn) di sala 1977an de li Babasîye hate lidarxistin.

Hêjayî gotinê ku apê Ehmed Yasîn ji gundiyyen herî kevnar û temen dirêj e, li ser avkirina vî gundê mîraxes û pêşewe bîner e.

Ji rûpela facebookê ya Çarçıra.

Çîrokne Bijartî "Ebas Mûsa"

Sudoku 数独

Her kes lez dike ku xwe bigihîne şemendefirê. Tevî ku bilêta her kesî di destê wî de ye jî, nearamîyê neqîşa xwe li rûyê wan daye, wekî ku dê kesek rûniştekên wan biçilfisine. Lî ez, hestekî bi vî rengî xwe li min negirtiye, ci ku ez her dem pişta didim diwarê qederê û min bawerî daye nimreyan (mebesta min nimreyen bilêtan e). Sedemeke hêja ya wê giranîya min a di siwarbûnê de heye, ew jî ji ber ku ez tenê me, tu tişt bi min re nîne; ne çente, ne kîs, ne heval, ne jin, ne..., ez bi tena serê xwe me û ez li rû rîwîşiyê terqîyame. Vegera malê ya pişti şes mehan, hesten bîyanibûnê .di hundirê meriv de diçîne Ez li şemendefirê siwar bûm û min xwe berda wagona du-duyan a pileya duduyan; dê siwarê wê ji rojnameyan û gîrnijîna hostesan bêpar bimînin. Rûnişteka ku nimreya wê "45" bû, vala û bi tenê bû; dê tu cîranê xwîngiran li min nebin bar û bela, nemaze ji bo kesekî mojmojî û rengarengî .wekî min

Ez li ser rûniştekê rûniştim û min cî da ber rîpîvana çavêن xwe (siwar bi kelüpelên xwe xerîk bûne û hîn ji cî û cîranê xwe re vala nebûne. Hîn sîpeyan jî Bluetooth pêneexistiye da ku qîzan di dafikên xwe de wer bi-.kin)

Ji bextê min ê çê ku rûnişteka min bi hêla birêveçûna şemendefirê bû (ez pîr tenezar dibin heger rûnişteka min tersî hêla birêveçûnê be). Cameke nepenkîrî û sernixumandî, her du besêñ wagonê ji hev qedetande; ku rûniştek li pêşberî hev in; lawikekî piçûk li ser rûnişteka li hemberî min heye, camek di navbera me de heye ku tevgeran ji hûrgîlîyan rût dike. Ji nişka ve jinek ber bi lawik ve tê, çente û firaxên xwe dide hev (wekî ku nû hatibe berdan û li rîya vegera malê be). Nizanîm cîma vî hestî xwe li min pêça û min wisa hîzir kir ku ew berdayî ye, ci ku ew mijûl bû û tu amajeyen bi vî rengî, xwe li ser rû û dîmenê wî nîşan nedida; min ev tişt didit ji ber ku jora camê ne nixumandî bû

Ebas Mûsa: Di sala 1983yan de, li bajarê Tirbespîyê yê Rojavayê Kurdistanê jidayîk bûye. Di sala 2013an de, Beşê Zimanê Erebî yê Zanîngeha Tişrînê ya Sûrîyeyê qedandiye. Ji sala 2003yan ve dest bi nîvîsina kurteçîrokêni bi zimanê Erebî kiriye. Di sala 2008an de, tevî hin helbestkaran, kovareke bi navê "Pirtûka Dojehê" weşandiye lê ji ber sedemêñ aborî û zextêñ hêzén ewlekariya Rejîma Beisê ya Sûrîyeyê dewam ne-kiriye

Lawik (lawîkê piçûk ê wê jîna berdayî -li gor hizira min a ser-sar-) bawîskîya û li dirêjahiya rîyê kete xeweke giran. Di şemendefiran de, reng e ku herî zêde ev yeka han dayîkan rehet dike, ji ber ku xewa wî ya ji destpêka rîyê ve tê wateya ku

.dê ev rîwîş dûrî serêşiyê be Zarok raza û dawîya dawî wagonê xwe li tebatiyê danî. Her kesî ciyê xwe girt û ïcar Bluetooth hatin pêxistin: Hinan xwe berda nava axaftinê; hinan guhîn xwe dan stranê di telefonên xwe yên berikê de û çend kesan jî temeşeya filmê Spider-Manê yê li ser ekranê kir

Gava ku jina (di hizira min de berdayî) ciyê xwe girt, min nema karîbû sîmâyên rûyê wê li paş cama sernixumandî rind bibînim, êdî min xwe spart wîneyê wê yê berî qasekî -dema ku centeyên xwe bi keys dikirin; ew wîneyê ku mohra xwe li tora çavên min dabû. Min pêbihîstokên xwe dan ber guhîn :xwe

Ez çûme nav baxçê gulan"

"...Zanim ku min berdaye ré Pêbihîstokan alî min kir ku ez xwe ji dengen derûdora xwe bibirim û êdî min xwe berda nava gîyanê stranê, pê rejî min tilîyên xwe bi nehvirandin û miremir dilivandin. Lî hingê min xwe berdabûyê, ez hay ji xwe nemabûm û xuya bû ku nehvirandin û miremirê ez vedizibûm û gîhabû tilîyên pêyên min jî. Tişte ku ez hişyar kirim ew bû ku tilîyên pêyên min bi tiştekî ve terpîlin û ahenga wan birî, ïcar min çavên xwe kutan jér, ku berevajî hêla rastê ya ku hişê min terqandibû, du pêyên din ew rûbera jérîn bi min re bi par ve dikir. Cam danediket heta bi jér ve û navbereke vala dihişt ku têra tevgereke azad a du cotêñ pêyân dike. Wax! Sêwirînerê vê wagonê çendî zîrek e, wisa dîyar e ku Fransiz e (tenê endazeyarekî Fransiz dikare bihizire ku navbereke ji bo .(pêyên terqîyayî çêke

Hişê min bi wê navbera jérîn xerîk bû; êdî min ahenga stranê ji bir kir û min dest bi ahengeke nû kir. Pêlaveke jînane ya reş -rêngî reş çendî delal e? Ev reng tenê tu carî ji pîvanê modayê naakeve- ku çermê wê bi hostatî hatîye hûnandin, lê panîya pêlavê nîzî e, wekî weha hatibe çêkirin ku neşike. Ez dibêjîm qey pêlavfiroş ev yek ji xanimê re gotiye: "Modeleke nûjen û xweşkok e, dê panîya wê tu carî neşike û xera nebe. Jîxwe tam li gor bejna te ye; heger hebekî dirêjît bûya dê li bejna jineke ".kintir bihataya

nebalkêşya xwe bicirîne û çavên tu kesî bibe ser tevgereke xwe. Sola reş, serikê gupikî yê pêlava reş peland û tevgereke nazik tê de çand ku karîbû bigîhe hesten pêyan. Pêlava jînane tengijî û zivirî ber bi hêla rastê ve, ïcar sola nebalkêş bi baldarî da pey wê (navber piçûk e û rînade yekê ji wan ku xwe ji .şanogehê vekişine

Sol: Pelandin û xwehesikandî .neke din a sivik

Pêlav: Liberxwedan û naz û .nûziyeke beloq

Sol bi qasî du tilîyan berepaşkî zivirî û berê xwe da alîyê cepê, pê re pêlav jî bi heman navberê berepaşkî zivirî, berê xwe da hêla rastê û çar tilîyan berepêş çû. Nazdarîyeke din eşkere kir ku pişti û xulekan, dê navbera dilbijîn û bahê bê ber nikîlê mirinê û bibe sifireke gîlover. Gerwerzîyê du xulekan ajoj; êdî ji ber xwevedizîn û xapandinê zîrekane û bikaranîna her qurçikeke rûbera heyî -heta di navbera zemîn û camê de jî, navberê firehtir xuya kir; belam maweya sê xulekan têra vekus-tina nazdarîyê kir. Pişti kedeke giran, pêyan xwe ji pêlava jînâne şutûrût kir û sola nebalkêş jî berî xulekekê xwe li tazîtîyê danibû; êdî sol û pêlavê bi qasî .neh tilîyan berepaşkî danîşîn

Pêyên tazî dikarin navberê bi rengê çaktir bi kar bîmin .((pêlav, perdeya şerma pêyan e Tilî hîno hîno bi pêş ve ketin û gava ku wan hev peland, lerzekê xwe berda kunkunoşkên wan. Agir bi tilîyên (A)yê ket û ler-

Tu şilavî neherikî. Bah teqîya û pê re şilavîyeke sor ji nava tilîyên (B)yê derket; dilopek xwînê ya piçûcik bû. Tilîyên (A)yê berepaşkî çûn, ci ku wan karîbû -tiştekî- biherikinin. Wê hingê, bi qasî neh tilîyan ber bi paş ve vegerîyan û ketin sola nebalkêş. Tilîyên (B)yê jî bi qasî neh tilîyan ber bi paş ve dagerîyan û ketin nava pêlava .reş a xweşhûnayî

Min pêbihîstokên xwe dîsa dan ber guhîn xwe û ez bi derve bilîyam, lê min nikarîbû guhîn xwe li ber tu tişfi bidêrim. Ez bi qasî du demhejmîra razam û gava ku ez li ser dengê xirecir û qelebalîx hîşyar bûm, siwar dîsa bi berhevkiîna firaxên xwe xerîk bûbûn û dikir ku peyâ bibin. Li rûnişteka pêşberî min jî, jînek (yeke ku wisa xuya ye nû zewicîye) û zarokê merivekî wê pê re ye. Jora camê ré dida ditînê û berevajî jêra wê, ne nixumandî bû. Min rûyê wê baş dît, tu tişt bi min re tunebû; ne çente, ne..., ..ne

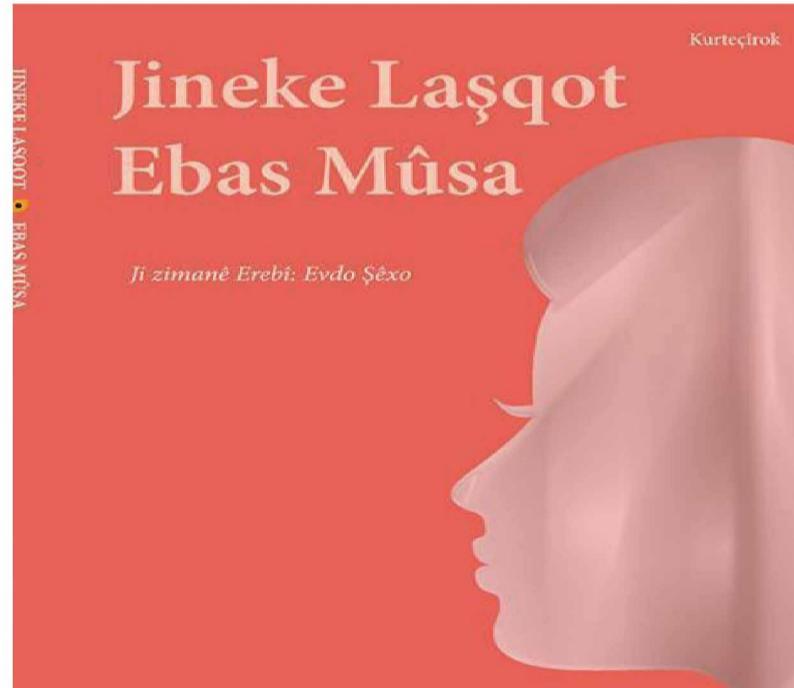
Dema ku min kir ez dakevim, çavên min li jér ketin: Xaleke sor hebû. Min bi gîrnijîn lê nêri û ew derbas kir, lê gîrnijîna min .bala wê hîç nekişand

*Jineke Laşqot

.Derî bi carekê re dadayî ye !Na, tew kilîdkirî ye jî Comparsa

:Peya -

Çend jîn derbas bûn, wan bi çavpoşî lê nêri, yekî meşa xwe giran kir, yeke din çavên xwe

zokan xwe li tilîyên (B)yê pêça, ïcar bi qasî tilîyekê berepaşkî çûn; pê re (A) bi qasî du tilîyan bi pêş ve çû. Pişti du sê hewldanan, lerzok miribûn û êdî li wir, li dirêjahiya du xulekan, tilîya beranekê û tilîya nîşandanê yên (A)yê karîbû hemkûfîn xwe yên (B)yê hembêz bikin.

Tu şile û şilavî ji nav tilîyên (B)yê neherikî. Tilîyên (A)yê bi paş ve vekişîyan da ku ciyê hevhembêzkirinê biguherin; dilxweşkîrîn û xweşîrînkirina li ber dilê tilîyên din dest pê kir. Para nenûkan jî heye; divê bahê ro bikin pîyaleye û jê binoşin. Xwîn bi germî di nava pêyan de herikîn û kevala dilbijîn û bahê bi nearamî kêşa. Tilîyân -a bernaekê û ya nîşandanê xwe bi tundûtûjîyeke girantir avêt hembêza tilîyên (B)yê.

Likêleka nîvîskariya bi zimanê Erebî, ew gotar û çîrokê bi zimanê Kurdi jî dînîvise. Niha li bajarê Qamişloyê yê Rojavayê Kurdistanê dijî û mijûlî xebatên sîvî, ra-gîhandin û wêjeyê dibe û her wisa sernîvîskarê beşê Erebî yê Kovara Sormeyê ya çandî ye ku li Rojavayê Kurdistanê tê weşandin

şikandin, a çaran ji Xwedayê mezin lava kir ku wê bibexşîne. Jin kenîyan dema ku wan pişta xwe da kolanê û axaftina der barê wê de domîya heta ku her yek ji wan ranêzîkî mala xwe .bû

Gêncen sîpe, bi bah û çavbîrçîti li laşê şîlfîzatî nêri, rûber û hûrgîlîyan laşê jînane dan ber pîvana çavçilekîya xwe, keser kişandin û ketin xewn û xeyala laşê rût; wekî ku bimeşin û ew

:Berhemîn Wi

Şampûana Bi Bêhna Sêvan (bi zimanê Erebî), - .kurteçîrok, Saziya Çarçirayê ya Çandê, Qamişlo, 2016 Jineke Laşqot (wergera heman pirtûka jorîn e lê li jîr - serenavekî din), kurteçîrok, Weşanxaneya Lîsê, Amed, .2016

.laş di bin çengê wan de be

Jînek û zarokê wê di wir re derbas bûn, zarok tepek li dîyea xwe xist û gîrnijîneke mezin mohra xwe li rûyê wî da. Dayîkê di bin çavan re li lawik nêri lê ew jî di naxê xwe de .gîrnijî

Pendyarek lezê dide gavên xwe, dema ku wê laşvîvirandîyê dibîne, xwe bi dengekî bilind lavayî Xwedê dike ku wî bibexşîne: "Tew serqotî ne bes bû, na! Niha dê hîno hîno cil û bergen jî biavêjîn heta ku bigîhîjin jêr; wey jêra êgir ya !Rebî! Axirzeman û Ürmîyan e .Zuhrabê xetkêş -

Dûrî dikanê bi çend gavan, dest avêt pênuşa xwe û xetîn xwe bi lezgîn û dînîti kêşan: Kevâ-la jineke laşqot

Keval li jér pêşîrê hilawist. Na, .bi qasî çend tilîyan jê berjîrtir :Aram Kerîkoryan ê wênegir - Çend wêne ji çend qorzyîn cihêreng girtin, pê re hewl dida ku çavên kesen derbasbûyî hîşyar neke; şewqa flaşê hêdî hêdî .diavêje ser laş

:Laş -

Rûberên por wisa sar û bêgîyan dixuyin, gerdena hilû nêzî giyan dibe dema ku hest têra vê navberê dike, memikan serî

hema çû manken bi cilan nixu-mand

:Paşperde

:Peya

Jin; gava ketin nav nîvînan û xwe avêtin hembêzên mîrên xwe, her yekî pişta xwe çend caran .anîbû

Zarok; têra xwe girîya dema ku hewl dida sîngâ dîyea xwe ya ku ew berî çend mehan ji şîr ve .kiribû, bîvîvîrîne

Ê pendyar: "Wisa dixuye ku em ê demeke dirêj li bende perî û "İhûriyan bîmînîn

:Zuhrabê xetkêş

Wêneyekî Aram Kerîkoryan bir û ew bi diwarê odayea xwe .ya bikirê ve hilawist

:Aram Kerîkoryan ê wênegir - Çend wêne ji çend qorzyîn cihêreng girtin, pê re hewl dida ku çavên kesen derbasbûyî hîşyar neke; şewqa flaşê hêdî hêdî .diavêje ser laş

Berhemîn Neçapkîrî: - Elqenas (Segvan), nîvîsîn pexşanî yê bi zimanê Erebî.

- Siwanîn Rengîn, kurteçîrokêni bi zimanê Kurdi. Helbet hin hemwateyên din ên xwerûkurdî ji bo vê peyvî hene, wekî: Tazî, şûtîtazî, şîlfîtazî, rût...hwd.)

(* Peyva "laşqot"ê li ser bingeha peyva "serqot"ê ya Kurdi di vê çîrokê de hatiye dariştin û bikaranîn, an ku peyv tenê ji ber armanceke wêjeyî ya girêdayî vê çîrokê hatiye bikaranîn, ku peyva resen a Erebîyê jî bi heman rengî -ji ber sedemeke wêjeyî-hatiye dariştin û bikaranîn. Helbet hin hemwateyên din ên xwerûkurdî ji bo vê peyvî hene, wekî: Tazî, şûtîtazî, şîlfîtazî, rût...hwd.)

Kurdî xweş e

Binkeftin	اخفاق
Rewşt - Akar - Sinc	أخلاق
Xwedinavdakirin	إفهام
Hilçûn - Arzandin	إثارة
Malgir	احتكار
Heştpê	خطبوط
Qerebalix	ازدحام
Rawêjkarî	استشارة
Şêwaz - Rêbaz	اسلوب، منهج
Serperişî	إشراف
Rihakirin - azadkirin	اطلاق سراح - تحرير
Piranî	أكثريّة
Herfandin	انهيار
Erêni	ايجابي

Ken Bi Kurdî Xweş e

Filklor û Helbestvan

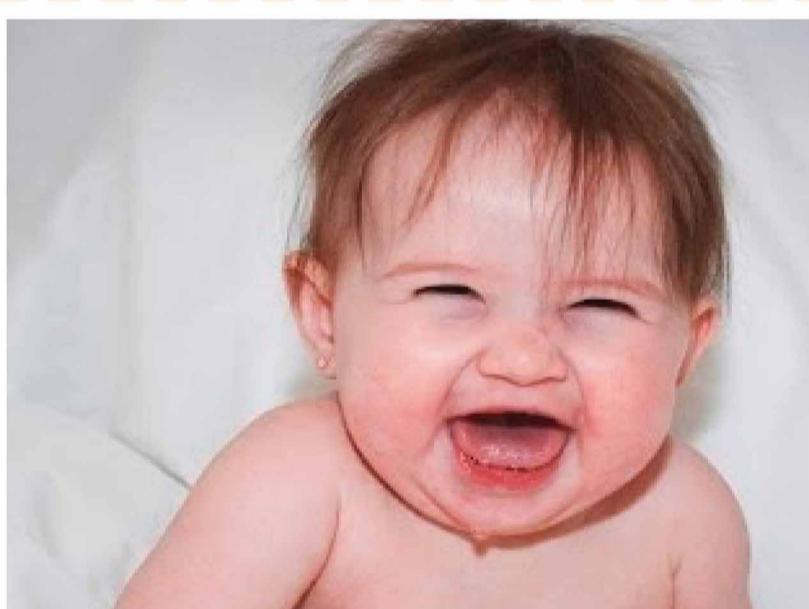
Ji folklorê pirsîn:
-Vê dawîyê çîma hîç tiştek ser te da zêde nakin?
Folklorê got:
-Bavo, bira ji min nedizin, yê zêde ji wan ra be!

-Folklor, navbera te û helbestvanan çawa ye? Dibêjên ku te çê dikin, te didin hev, gelo rast e?
-Ez di derheqa çêkirinû danhevê de tiştekî nizamîn, lê helbestvan hene min dixemînîn, û helbestvan jî hene min diherimînin!

Berfbarîna Havînê

Di şevbuhêrkî de qala dengbêjê navdar Mehmed

Peyva wendayî

Ş	O	R	E	Ş	L	A	X
C	Z	A	N	L	I	D	B
Z	Ş	İ	D	X	A	R	U
İ	Ş	Ê	R	A	A	Ç	H
Y	I	A	R	Ü	R	N	A
A	R	A	L	O	D	O	R
P	Ş	A	H	İ	N	A	Z
D	A	R	N	İ	H	A	Ş

(şoreş-xal-buhar-şahîn-dar-şahînaz-daro-payîz-dilnaz-şero- dûrî-xan-şal).

Peyva wendayî ji 7 tîpa pêktê, qadek navdare li Rojhilate Kurdistanê.

Bersiva peyva wendayî hejmara 51 (Dildar) e

Arifê Cizrawî tê kirinê.

Hevalek dixweze bizanibe ew kî ye, ji derdorê xwe pirs dike. Pişti ku nas dike kî ye, sitiranekê wî dikeve bîrê, ku derheqê berfê de ye dibêje:

-Min fêm kir kîjan dengbêj e;

ew ê ku havînan jî di sitiranen

xwe da dibêje "berf barî, berf

barî".

Berhevkirin: Têmûrê Xelîl

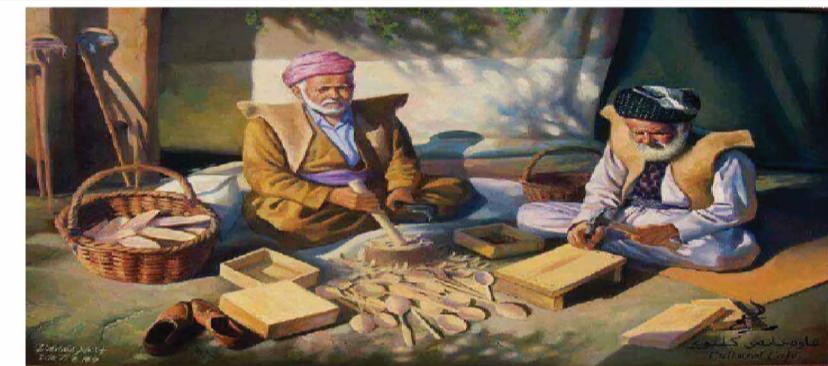
	1	2	3	4	5	6	7	8
1								
3								
4								
5								
6								
7								
8								

Asoyî:

- 1- Paşnavê Baba Tahir.
- 2- Ji matmayînê (vajî), lawirek.
- 3- Ji tirî yan xurman çedîkin (vajî), tersî bej.
- 4- avahiyêن asê yên mîran, wekhev.
- 5- Daçek (vajî), paşnavê hunermendekî ji Qamişlo.
- 6- Li ser gorê ye + e.
- 7- Paşkîteke gelekjimarê, ramyar pê mijûl dîbin.
- 8- Xwarina sereke, cînaveke nîşankirinê.

Sitûnî:

- 1- Evîn.
- 2- Navekî pêxember Muhammed.
- 3- Daçek (vajî).
- 4- Lehengekî cengê kvin.
- 5- Jimarek e, lîstikeke zarokan.
- 6- Tersî hêrivî, derd.
- 7- Orta sibeh û êvarê, vexwarina sereke.
- 8- Mûyê rû (vajî), rojekê heftiyê

têr xwarina goşt û xwarinê kir roja çara jê pirsî: Tu çawa yî?. Boxe got: Ez çavê te me Serê sibehê wek berê boxê Silo beg hat û nav di xwe da. Boxê Birîva ji nişkê êrifî wî kir û bi newqa wî girt û xist bin xwe. İbrahim Axa hat û bi zor Boxê Silo beg ji bin wî derxist. Silo beg hat û pirsî: Kê li boxê min welo kir?. Boxê Birîva got: Ez im begê min. Silo beg destê xwe li pişa wî xist û afremek dayê û ebak bi qeseb li İbrahim Axa kir û ji wan re got: Herin malê me hûn efû .kirin

Pendên Kurdî

Safokê ji şûjinê re got qulek di te de heye - .Berxa nekir di nîsanan de -

Keçka nebîn li dilana -

.Fira mirîşkê kadın e -

Beza pisikê kulîn e -

Kevrê havîna bavê bin kulîna -

Dizê bistana xuya dibin zivistana -

Mamik

Kofiya jinxalê, gêr - .ber
bû newalê

Bersiva hejmara 51 (Zirne) ye

1	2	3	4	5	6	7	8
L	Ê	P	I	R	S	Î	N
A	R	Î	Ş	E		S	Û
T	I	R	K		Y	A	B
Î	K		E	B	A		E
N		Î	N	A	S	E	H
Î	W	Ê	C		E	Ş	
E		E	H		Î	N	

Bersiva Xaçerêz Hejmara (51)ê